

انجيل يوحنا

۱

گلام آدمی بوه

۱ از اوّل گلام دَوِه، و گلام خِدايِ هَمرا دَوِه، و گلام خِدا وه؛ ۲ هَمون از اوّل خِدايِ هَمرا دَوِه. ۳ هَمِه چيرِه وي بَساتِه، وَ هر چي اي جا گِه بَسات بَوِه هيچي بَدون وي بَسات نَوِه.

۴ وي دِلِه زندِكي دَوِه و اون زندِكي آدَمِني نور وه. ۵ هَين نور تاريكي اي دِلِه تابينِه و تاريكي نَتَنِسِه اونِه دَكوشانِه.

۶ يَتِه مَردي وه گِه خِدايِ طرفي جا بَرساني بَوِه وه؛ وي اِسْم يَحِيي وه. ۷ وي هَتِي يَتِه شاهِدِي تَرَا بيمو تا اون نوري سِه شَهَادَت هادِه تا هَمِه از طَرِيق وي ايمون بيارن. ۸ يَحِيي اون نور نَوِه، بَلْكي بيمو تا اون نوري سِه شَهَادَت هادِه. ۹ اون حَقِيقِي نور گِه هر آدمي رِه روشنائي بَخَشِنِه دِ دِنيايِ دِلِه ايمو.

۱۰ وي دِنيايِ دِلِه دَوِه و دِنيا از طَرِيق وي بَوِجود بيمو؛ وَلِي دِنيا وِرِه نِشناسِيه. ۱۱ وي شِي قومي دِلِه بيمو، وَلِي وي قوم وِرِه قَبول نَكِرِدِنِه. ۱۲ وَلِي هَمِه ي اُونانِيگِه وِرِه قَبول هاكِرِدِنِه رِه هَين حَقِ هادا گِه خِدايِ وَجِيلِه بَوون، يَعْنِي هَر كِي گِه بِه وي اِسْم ايمون بيارِدِه؛ ۱۳ وَشون گِه نا خوني جا، نا تَنِي خواسِه اي جا، وَ نا يَتِه مَردي اي خواسِه اي جا دِنيا بيمونِه، بَلْكي خِدايِ جا دِنيا بيمونِه.

۱۴ وَ گلام آدمي بَوِه و اِمِه مِين مَنزِل هاكِرِدِه، وَ اَمَا وي جَلالِ بَنِيَمِي، جَلالِي شايستِه اون يَتَا ريكا گِه از طرف پير بيمو، گِه پَر از فيض و حَقِيقَت. ۱۵ يَحِيي ويسِه شَهَادَت داوِه و جار زووه و گِتِه: «هَين هَمونِيه گِه وي بارِه بُتِمِه: ”اونگِه بَعْد اَز مَن اِنِه مِيجا سَرَتَرِه، چون پَش تر اَز مَن دَوِه.“» ۱۶ اَمَا وي پَرِي اي جا بَنِيَمِي، فيض، فيضِي سَر. ۱۷ چون شَرِيعَت از طَرِيق موسي هادا بَوِه؛ فيض و حَقِيقَت از طَرِيق عيسي مسيح بيمو. ۱۸ هيچكس هيچ وَخت خِدارِه نَنِيه. وَلِي اون يَتَا ريكا گِه پيري وَر دَرِه وي خِدارِه اَمارِه بَشناسانِيه.

يَحْيَايَ تَعْمِيد دهنده ای شَهَادَت

^{۱۹} هَيْنَ يَحْيَايَ تَعْمِيد دهنده ای شَهَادَتِ اُون مَوْقَه گَه يَهُودِيْن، مَعْبَدِي كَاهِنِ و مَعْبَدِي خَادِمِنَه، اورشليمي شَهري جا وِي وَر بَرَسَانِيْنَه تا وِجَا پُرسَن گَه «توو كي هَسِي؟» ^{۲۰} يَحْيِي اِعْتَرَاْف هَاكِردِه، اِنكار نَكِرْدِه، بَلْگِي اِعْتَرَاْف هَاكِردِه گَه «مِن مَسِيح موعود نيمه.» ^{۲۱} اُونِن وِجَا پُرسِيْنَه: «پَس كي اِي؟ اِيلِيَاي پِيْغَمْبَرِي؟» وِي بُوْتَه: «نيمه.» پُرسِيْنَه: «توو اُون پِيْغَمْبَرِي گَه موسى گِيْتَه اِنَه؟» جَوَاب هادا: «نا!» ^{۲۲} اَزْمَا وِرَه بُوْنِيَه: «كي هَسِي؟ اَمَا وَنَه اَوْنَانِيْگَه اَمَارَه بَرَسَانِيْنَه رَه يِيْتَه جَوَاب هاديم؟ شِي بارَه چي گِنِي؟» ^{۲۳} يَحْيِي بُوْتَه: «مِن اُونِي صِدَامَه گَه صَحْرَايِي دِلَه جَار زَنَه وَگِنَه،

”خِداوْنْدِي رَاه هَموار هَاكِنِن.“ دَرِس هَمونجور گَه اِشعِيَاي پِيْغَمْبَر پِشْگُوِي هَاكِرد وَه.

^{۲۴} وَشون اَز طَرْفِ عِلْمَاي فِرْقَه قَرِيسِي بَرَسَانِي بَوَه وَنَه، ^{۲۵} وَشون يَحْيَايِي جا پُرسِيْنَه: «اگَه توو نا مَسِيح موعودي، نا اِيلِيَاي پِيْغَمْبَر، وَ نا اُون پِيْغَمْبَر، پَس چي اِي سِه غِسلِ تَعْمِيد دِنِي؟» ^{۲۶} يَحْيِي وِي جَوَاب بُوْتَه: «مِن اُوِي هَمرا تَعْمِيد دِمَه، وَلِي شِمَه مِيْن يَنْقَرِ اِسَا گَه شِمَا وِرَه نِشْناسِنِي، ^{۲۷} وِي هَمونِيَه گَه بَعْد اَز مِّن اِنَه وَ مِّن حَتِّي لايِق نيمه وِي كوشي بَنَه وَا هَاكِتَم.»

^{۲۸} هَيْنَ چِيْزَا بِيْتِ عَنِّيَايِي دِهِي دِلَه گَه اَرْدُن رُوخِنَه اِي اُون دَس وَه اِنْفَاق دَكِيْتَه، اَوچَه گَه يَحْيِي تَعْمِيد داوَه.

خِدايِي قِرَوُونِي وَرْكَا

^{۲۹} قِرْدَاي اُون رُوْز، يَحْيِي عِيسِي رَه بَنِيَه گَه وِي سَمَت اِنَه، بُوْتَه: «هَارَشِيْن، هَيْنَ خِدايِي قِرَوُونِي وَرْكَاِيَه گَه گِنَاهِ دِنِيَايِي جا گِيرِنَه وَ وَرْنَه! ^{۳۰} هَيْنَ هَمونِيَه گَه وِي بارَه بُوْتِمَه: ”بَعْد اَز مِّن يِيْتَه مَرْدِي اِنَه گَه مِيْجَا سَرْتَرَه، چُون پِشْتَر اَز مِّن دَوَه.“ ^{۳۱} شِي مَنَم وَرَه نِشْناسِيَوْمَه، وَلِي هَيْنِسَه بِيْمومَه وَ اُوِي هَمرا تَعْمِيد هَادَامَه گَه وِي اِسْرَائِيلِي قَوْم ظَاهِر بَوُون.» ^{۳۲} وَ يَحْيِي شَهَادَت هادا، بُوْتَه: «مِن خِدايِي رُوْج بَنِيْمَه گَه هَتِي كِتْرِي تَرَا اَسْمُونِي جا جَر بِيْمو وَ وِي سَر بَمُونِسَه. ^{۳۳} شِي مَنَم وَرَه نِشْناسِيَوْمَه، وَلِي هَمون گَه مَنَه بَرَسَانِيَه تا اُوِي هَمرا تَعْمِيد هَادِم، مَنَه بُوْتَه: ”هَر وَخْت بَتِي خِدايِي رُوْج يَنْقَرِي سَر جَر بِيْمو وَ بَمُونِسَه هَيْنَ هَمونِيَه گَه رُوْج الْقُدْسِي هَمرا تَعْمِيد دِنَه.“ ^{۳۴} وَ مِّن بَنِيْمَه وَ شَهَادَت دِمَه گَه خِدايِي رِيْكَا هَيْنَه.»

عیسایِ اَوَّلین شاگردن

^{۳۵}فردایِ اون روز، یَکَش دِیَر یَحیی شی دِتا شاگردی هَمرا اِساوِه. ^{۳۶}وی عیسی گه دِ رَد وونِسِه رِه بَئیه و بُتِه: «هارشین، هَین خدایِ قِروونی وَرکاڤِه!» ^{۳۷}وَختی اون دِتا شاگرد هَین گَب بِشُنِسِنه عیساِی دِمال راه دَکِتِنه. ^{۳۸}عیسی دَگِرِسِه و بَئیه گه وی دِمال اِنِنه. وِشونِه بُتِه: «چی خاينی؟» وِشون بَئِنه: «راڤی، یعنی ای اِسا، کِجه موئی؟» ^{۳۹}عیسی وِشونِه بُتِه: «بِئین و بَوینن.» پَس اون دِتا شاگرد بورَدِنه و بَئینه وی کِجه موئه و اون روز وی هَمرا سَر هاگردِنه. چون حِدودا سَاعَت چَهار بَعد از ظَهر وه.

^{۴۰}بَئِنه اَزون دِتا گه یَحیی ای گبی بِشُنَسَنی جا عیساِی دِمال راه دَکِتِه، آندِریاس، شَمعونِ پَطْرُسی پَرار وه. ^{۴۱}وی اَوَّل شِ پَرار شَمعونِ بَنگِیتِه و وِرِه بُتِه: «اَما ماشِیح بَنگِیتِمی، بَعنِ مَسِیح موعود.» ^{۴۲}وی شَمعونِ پَطْرُس عیساِی وَر بَوِرَدِه. عیسی وِرِه هارشیپِه و بُتِه: «توو شَمعونُ یوحنايِ ریکاڤی، وَلی کِیفَا بَخونِس وونی گه وی مَعنی کِرِه.»

عیسی فیلیپُس و نَتَنائیل دَعوت کِنه

^{۴۳}فردایِ اون روز، عیسی تَصمِیم بَئِنه جَلیلی مَنطَقه ای سِه بورِه. وی فیلیپُس بَنگِیتِه و وِرِه بُتِه: «مِی دِمال بِره!» ^{۴۴}فیلیپُس اَهلِ بَیتِ صِیدا، آندِریاس و پَطْرُسی هَمشَهری وه. ^{۴۵}فیلیپُس، نَتَنائیل بَنگِیتِه و وِرِه بُتِه: «اونِیگه موسی توراتی دِلِه و پِیغمَبَرَن هَم وی بارِه بَنوشتِنه رِه بَنگِیتِمی! وی عیسی، یوسِفی ریکا، ناصِرِه ای شَهری جاڤِه!» ^{۴۶}نَتَنائیل وِرِه بُتِه: «مَکِه وونِه ناصِرِه ای جا هَم خِبِ چی دِیرِگ بیه؟» فیلیپُس جَواب هادا: «بِرِه و بَوین.»

^{۴۷}وَختی عیسی بَئیه نَتَنائیل وی سَمَت اِنِه، وی بارِه بُتِه: «هارشین، هَین مَرَدی اِسرائِیلیه واقِعه گه وی دِلِه هیچ فَرِیی دَنِه!» ^{۴۸}نَتَنائیل وِرِه بُتِه: «کِجه دَری مِنه اِشناسِنی؟» عیسی جَواب هادا: «پَش اَز اونگه فیلیپُس تِرِه داد هاکِنه، وَختی گه حَلا اَنجیل داری بِن دَوِه ای تِرِه بَئیمِه.» ^{۴۹}نَتَنائیل جَواب هادا: «اِسا، توو خِدایِ ریکاڤی! توو اِسرائِیلی پادشاهی!» ^{۵۰}عیسی وی جَواب بُتِه: «هَینی خاطری گه تِرِه بَئیمِه اون اَنجیل داری بِن تِرِه بَئیمِه اِیْمون بیاردی؟ گَت تَر اَز هَین چیزا وِی.» ^{۵۱}اَزما بُتِه: «حَقِیقَتَن شَمار کِمِه شَمَا اَسْمون وِینی گه وا بَوِه و خِدایِ فِرَشْتِگون وِینی گه اِنسونی ریکاڤی جا لَو شونِنه و جِر اِنِنه.»

عُروسی ای دِلِه ای مُعْجِزَه

^۱ سِوَمین روز، قانای دِهی دِلِه، جَلیلی مَنطِقَه ای دِلِه عُروسی وه و عیسا ی مار هَم اوجِه دَوِه. ^۲ عیسی و وی شاگِردِن هَم عُروسی دَعَوَت بَوِه وَنِه. ^۳ وَخْتی شَراب توم بَوِه عیسا ی مار وَرِه بُتِه: «وِشون دِ شَراب نارِنِه!» ^۴ عیسی وَرِه بُتِه: «ای زَن، هَین کار به مَن چی رَبِطی دارِنِه؟ می موقه حَلا نَرَسِیه.»

^۵ وی مار نوگِرِنِه بُتِه: «هر چی شِمارِ گِنِه، هَاکِنین.» ^۶ اوجِه شیش تا سَنگی خِمِرِه دَوِه گِه یَهُودِیَنی مَذهَبی رَسْمی دِلِه و غِسل هاداَن و پاکی ای سِه اِسْتِفادِه وونِسِه. هر کِدیمی دِلِه صَد و بیست لِیتری اَنّا جا وونِسِه. ^۷ عیسی نوگِرِن بُتِه: «هَین خِمِرِه ایشونِه اُوی جا پَر هَاکِنین.» وِشون اوِنِه لَب ب لَب پَر هَاکِرِدِنِه. ^۸ اَزما عیسی وِشونِه بُتِه: «اَسا اَقَدّی اوِنی جا یِیرین و مَجْلِسی رُئِسی وَر بَوِرین.» پَس وِشون بَوِرِدِنِه. ^۹ وَخْتی مَجْلِسی رُئِیس اون اُوی گِه شَراب بَوِه وه رِه مِزِه هَاکِرِدِه. نئونِسِه کِچِه دَری بیاردِنِه، هر چَن نوگِرِنی گِه اُورِه بَکشی وَنِه، دِنِسِنِه. پَس مَجْلِسی رُئِیس زِما رِه داد هَاکِرِدِه ^{۱۰} و وَرِه بُتِه: «هَمِه اَوَّل خِب شَرابی هَمرا پَذیرایی کِنِنِه و وَخْتی مِهمونِن مَس بَوِنِه بَد شَراب آرِنِه؛ ولی توو خِب شَراب تا اَلَن داشتی!»

^{۱۱} هَینجور عیسی شی اَوّلین نِشونِه و مُعْجِزَه رِه قانای جَلیلی دِلِه اَنجام هادا و شی جَلالِ ظاهِر هَاکِرِدِه و وی شاگِردِن وَرِه ایمون بیاردِنِه. ^{۱۲} بَعد از اون شی مار و بِرارِن و شاگِردِنی هَمرا کَفَرناحومی شَهری سِه بورِدِه و چَن روز اوجِه بَمونِسِنِه.

عیسی مَعْبَدی دِلِه

^{۱۳} یَهُودِیَنی پَسَخی عید نَزیک وه، عیسی اورشَلیمی شَهری سِه بورِدِه. ^{۱۴} مَعْبَدی گَنابشی دِلِه، چَن نَفِر بَئیه گِه دِ گو و گِسن و کِتر روتِنِه، وَ صَرافِن هَم نِیشت وَنِه دِ کار کِرِدِنِه. ^{۱۵} پَس رَسنی جا یِتِه شَلّاق بَساِتِه و هَمِه ی وِشونِه، وِشونی گِسن و گوئیشونی هَمرا مَعْبَدی جا دیرگا هَاکِرِدِه. وَ صَرافِنی سِگِه رِه زَمی ای سَر بَشَنیه و وِشونی میزِشونِه لی هادا، ^{۱۶} وَ کِتر رُوشِنِه بُتِه: «ایِنِه هِیجِه ای جا دیرگا بَوِرین و می پیری خِنِه رِه گَسب و کاری مَحَل نَکِنین!» ^{۱۷} اَزما وی شاگِردِن یاد بیاردِنِه گِه مَزامیری کِتابی دِلِه بَنوشت بَوِه وه: «غیرتی گِه تی خِنِه ای سِه دارِمِه مِنه تَش دِنِه و کِلن کِنّه.» ^{۱۸} پَس یَهُودِیَن عیسی رِه بُتِنِه: «چی نِشونِه و مُعْجِزَه ای اَمارِه هَم دِنی تا دِئیم هَینجور کارایی اجازِه رِه دارنی؟»

۱۹ عیسی جواب هادا: «هَین مَعْبَدِ لی هادین و مِن سِه روزی سر اونه آی هَم ساجِمِه.» ۲۰ پس یهودین بُئِنِه: «چهل و شیش سال طول بَکِشِیه تا هَین مَعْبَدِ بَساجِن، آسا توو سِه روزی سر اونه ساجنی؟» ۲۱ وَلی مَعْبَدی گه عیسی اونی جا گب زووه شِ وی تَن وه. ۲۲ پس وَختی گه مَرْدگونی جا پَرسا، وی شاگِردِن وی هَین گب یاد بیاردِنِه و مِقْدَسِ نِوَشْتِه ها و وی گب ایمون بیاردِنِه. ۲۳ مَدَنی گه وی پَسَخی عیدی سِه اورشلیمی دِلِه دَوِه، خِیلیا وَختی نِشونِه و مُعْجَزَهایی گه وی کِرْدِه ره بَئِنِه وی اِسْمِ ایمون بیاردِنِه. ۲۴ وَلی عیسی وِشونِه اِعْتِمَاد نَاشْتِه، چون دِشْتِه مَرْدِنِه اِشْناسِیه. ۲۵ وَ لَازِم نَوِه هیچکی آدمی ای بارِه شَهادَت هادِه، چون وی شِ دِنِسِه آدمی ای دِلی دِلِه چی گِذِرِنِه.

۳

عیسی و نيقوديموس همدیر وينه

۱ ایتِه مَرْدی از عِلْمای فِرْقَه فَرِیسی وه گه وی اِسْم نيقوديموس وه، وی یِتِه از یهودی گت گتِه ها وه. ۲ وی یِتِه شُو عیسایی وَر بيمو و وَرِه بُتِه: «اِسا، دِی توو مَلَمی هَسَی گه خِدایی طرفی جا بيموئه، چون هیچکس نَتْنِه هَین نِشونِه ها و مُعْجَزاتی گه توو ها کِرْدی ره ها کِنِه، مَگِه هَینگه خِدا وی هَمرا دَوون.» ۳ عیسی وی جواب بُتِه: «حَقِیقَتَن تِرِه گِمِه، تا یَنفَر اَز نُو دِنیا نِه، نَتْنِه خِدایی پادشاهی ره بَوینِه.» ۴ نيقوديموس وَرِه بُتِه: «کسی گه پیر چتی بَتْنِه آی دِنیا بیه؟ مَگِه بَتْنِه یَکَش دیر شِ ماری اِشْکمی دِلِه دَگِرْدِه و دِنیا بیه؟» ۵ عیسی جواب هادا: «حَقِیقَتَن تِرِه گِمِه تا یَنفَر اُو و روحی جا دِنیا نِه نَتْنِه خِدایی پادشاهی ای دِلِه بورِه. ۶ اونچی بَشری جا دِنیا بیه بَشَرِیه؛ وَلی اونچی روحی جا دِنیا بیه روحانیه. ۷ تَعَجِب نِکِن گه تِرِه بُتِمِه وِنِه اَز نُو دِنیا بیئِن! ۸ وا هر کِچِه گه بَخاد زَنَه؛ وی چِمِر اِشْنی، وَلی نَتُوئی کِچِه دَری اِنِه و کِچِه شونِه. هر کی گه خِدایی روحی جا دِنیا بیه هَینجورِه.» ۹ نيقوديموس وَرِه بُتِه: «چتی هَینجور چِیزا مُمکِنِه؟» ۱۰ عیسی جواب هادا: «توو اِسرائیلی قومی مَلَمی و خِلا هَین چِیزا ره نَفْهَمِنی؟ ۱۱ حَقِیقَتَن تِرِه گِمِه اَمّا اونچی ای جا گه دِی گب زَمی و اونچی گه بَتْمی ره شَهادَت دِی، وَلی شِما اِمِه شَهادَتِ قَبول نِکِنی. ۱۲ وَختی دربارِه چِیزای رَمینِی شِمَارِ بَتْمِه و باوَر نِکِرْدِنی، اگِه دربارِه چِیزای اَسْمونی شِمَارِ بَتْم چتی باوَر کِنی؟ ۱۳ هیچکی اَسْمون لَو نَشِیه، مَگِه اونیکه اَسْمونی جا چَر بيمو، یَعْنی اِنسونی ریکا گه اَسْمونی دِلِه دَرِه. ۱۴ هَمونجور گه موسی اَو مَفَرَقی مارِه صَحْرایی دِلِه چوپی

سَرِ مَخْکُوبِ هَاکِرْدِه و بَلَن هَاکِرْدِه، اِنْسُونِ رِیکَا هَم وَنِه هَمُونَجُورِی بَلَن بَوُون،^{۱۵} تا هر کی وَرِه اِیمون بیاَرِه زندگی اَبَدی دَاَرِه.

«^{۱۶} چُون خِدا دِنیاَرِه اَتی مَحَبَّتِ هَاکِرْدِه گِه شی یَتّا رِیکَاَرِه هادا تا هر کی وَرِه اِیمون بیاَرِه هَلاکِ نَوُون، بَلْگِی زندگی اَبَدی دَاَرِه.^{۱۷} چُون خِدا شی رِیکَاَرِه دِنیاپی دِلِه نِیسانیه تا دِنیاپی مَرْدِنِ مَحْکُومِ هَاکِنِه، بَلْگِی بَرِسانیه تا دِنیا از طَرِیقِ وی نِجاتِ بَیَرِه.^{۱۸} هر کی وَرِه اِیمون دَاَرِه مَحْکُومِ نَوُونِه، وَلی هر کی وَرِه اِیمون نَارِنِه، هَمین اَلَن هَم مَحْکُومِ، چُون خِداپی یَتّا رِیکائی اِسْمِ اِیمون نیاَرِدِه.^{۱۹} وَ مَحْکُومِیَتِ هَیْنِه گِه نورِ دِنیاپی دِلِه بَیمو، وَلی مَرْدِنِ تَارِیکِی رِه نوری جا وِیشْتَرِ دُوسِ داشْتِنِه، چُون وَشُونِی اَعْمالِ بَدِ وَه.^{۲۰} چُون هر کی بَدی رِه بَجا اَرِنِه نوری جا نِفَرَتِ دَارِنِه و نوری وَرِ نِینِه، نَکِنِه وی کارا بَرْمَلا بَوُون و رِساو بَوُوِه.^{۲۱} وَلی اُونِیکِه حَقِیقَتِ بَجا اَرِنِه نوری وَرِ اِنِه تا مَعْلُومِ بَوُون گِه وی کارا خِداپی کِمکی هَمرا اَنجام بَوُوِه.»

یَحْیا ی شَهاذَتِ دَرِباَرِه ی عِسی

^{۲۲} بَعْدِ اَز اَوْنِ عِسی و وی شاگِرْدِنِ یَهُودِیهِ اِی مَنطِقَه اِی دِهاقی دُور و اطرافِ بَوَرْدِنِه. وی چَن وَخْتِ وَشُونِی هَمرا اَوچِه دَوِه و مَرْدِنِه غِسلِ تَعْمِیدِ داوِه.
^{۲۳} یَحْیی هَم عِیْنُونِی دِهی دِلِه سَالِیمِی شَهرِی نَزِیکِی تَعْمِیدِ داوِه، چُون اَوچِه اَو زیاد وَه و مَرْدِنِ اِیمونِه تَعْمِیدِ گِیْتِنِه.^{۲۴} اَوْنِ مَوَقِه حَلا یَحْیی رِه زِینْدُونِی دِلِه دِیم نَدَاوِنِه.^{۲۵} یَگَش، یَحْیاپی شاگِرْدِنِ و یِتِه یَهُودِی اِی مِینِ بَحْثِ ذَکِیْتِه گِه چَتی بَیْشِنِه نَجْسی اِی جا پَاکِ بَوُوَن.^{۲۶} وَشُونِ یَحْیاپی وَرِ بَیمونِه وَرِه بُتِنِه: «اِسّا، اُونِیکِه تِی هَمرا اَرْدُنِ رُوخِنِه اِی اَوْنِ دَسِ دَوِه، وَ تَوو وَنِه شَهاذَتِ هاداپی، اَسّا شِ تَعْمِیدِ دِنِه و دِشْتِه مَرْدِنِ وی وَرِ شَوْنِنِه.»^{۲۷} یَحْیی وی جِوابِ بُتِنِه: «آدَمِی نَتْنِه چِیزِی بَدَسِ بیاَرِه، مَگِه هَیْنِگِه خِداپی طَرَفِی جا وَرِه هادا بَوُوِه وون.^{۲۸} شِما شِ شاھِدِیْنِی گِه مِینِ بُتِمِه مَسِیحِ مَوَعُودِ نِیمِه، بَلْگِی پِشْتَرِ اَز وی بَرِساَنِی بَوُمِه.
^{۲۹} عَرُوسِ زِمائِی سِه هَسَّه، زِمائِی رَفِیقِ گِه اِسّا و وَرِه گُوشِ دِنِه، زِمائِی صِداپی جا خِیلی خِشالی کِنَه. می خِشالی هَم هَیْنَجُورِ کَامِلِ بَوُوِه.^{۳۰} وی وَنِه گَتِ بَوُون، وَلی مِینِ وَنِه کِچِیکِ بَوُومِ.

«^{۳۱} وِیکِه اَسِموْنی جا اِنِه، هَمِه اِی جا سَرْتَرِ، وَلی اُونِیکِه رَمِی اِی جا اِنِه، زَمِینِیهِ و چِیزایِ زَمِینی اِی جا گَبِ زَنَه. وِیکِه اَسِموْنی جا اِنِه هَمِه اِی جا سَرْتَرِ.^{۳۲} وی اَوْنِچِی بَئِیّه و بَیْشَنِسِه رِه شَهاذَتِ دِنِه، وَلی هِیچِکی وی شَهاذَتِ قَبُولِ نَکِنَه.

۳۳ اونیکه وی شَهَادَتِ قَبُولِ هَاکِنِه، تَأْيِيدِ کِنَه گه خِدا حَقِیْقَتِ. ۳۴ چون اونیکه خِدا وِره بَرَسَانِیَه، خِدايِ گِلَامِ گِنَه، چون خِدا شی رُوحِ بِي حَد وِ آندازِه دِنَه. ۳۵ پِر، ریکاره مَحَبَّتِ کِنَه وِ هِمَه چِرِه وی دَس بَسپَارِسِه. ۳۶ اونیکه ریکاره اِیْمُون دارِنَه، زندگی اَبَدی دارِنَه؛ وَلِی اونیکه ریکائی جَا إِطَاعَتِ نِکَنَه، زندگی رِه نَوِیَنَه، بَلْگِی خِدايِ حَشَمِ وی سَرِ موندِگارِ.»

۴

عیسی و سامری زنا

۱ وَخْتِ عِیْسَى بَقَهْمِیْسِه گه عِلْمَايِ فِرْقَه قَرِیْسِی بَشْنُسِنِه وی یَحِیَايِ جَا وِیْشْتَر دِمَالِرُو دارِنَه وِ غِسلِ تَعْمِیدِ دِنَه ۲ - هر چَن عِیْسَايِ شَاگِرْدَن تَعْمِیدِ دَاوِنَه نَا ش ۳ - یَهُودِیَه ای مَنَظِقَه رِه تَرکِ هَاکِرْدِه وِ یَکْش دِیَرِ جَلِیلِی مَنَظِقَه ای سِه بوردِه. ۴ وَ لَازِم وَه سَامِرِه ای مَنَظِقَه ای جَا رَدِ بَوُون. ۵ پَس سَامِرِه ای یِتَه شَهْرِی دِلَه گه وی اِسمِ سُوخَار وَه بَرَسِیَه، اَوِجَه یِتَه قَوَارِه رَمِی ای نَزِیکِ وَه گه یَعْقُوبِ شِی رِیکَا یُوسُفِ هَادَا وَه. ۶ یَعْقُوبِی چَاهِ اَوِجَه وَه وِ عِیْسَى سَفَرِی جَا حَسَه بَوَه وِ چَاهِی وَرِ هَنِیْشْتَه. سَاعَتِ حِدُودَا ۷ دِوَاژَدِه ظَهْر وَه.

۷ یِتَه سَامِرِی زَنَا بِیْمُو تَا چَاهِی جَا اَوِ بَکِشَه. عِیْسَى وَرِه بُتَه: «یه گِجَه اَوِ مِیْنَه هَادَه،» ۸ چُون وی شَاگِرْدَن غَذا بَخَرِیْتِی وِ سِه شَهْرِی سِه بوردِ وَنَه. ۹ سَامِرِی زَنَا وَرِه بُتَه: «چَتِی تُوو گه یَهُودِی ای مِیجَا گه سَامِرِی زَنَا مِه اَوِ خَايِنِی؟» چُون یَهُودِیَن سَامِرِیَن هَمَرَا مُعَاشِرَتِ نِکِنَه. ۱۰ عِیْسَى وی جَوَابِ بُتَه: «اَگَه خِدايِ هَدِیَه رِه فَهْمِیْسِی وِ دِنْسِی کِیَه گه تِرِه گِنَه یِتَه گِجَه اَوِ مِیْنَه هَادَه تُوو شِ وِیجَا خَايِیْسِی، وَ وی تِرِه اَوِی دَاوَه گه تِرِه زندگی هَادَه.» ۱۱ زَنَا وَرِه بُتَه: «آقا، هِیچِی نَارِنِی وی هَمَرَا اَوِ بَکِشِی وِ چَاهِ هَمِ جِلَه، پَس اَوِن اَوِی گه زندگی دِنَه رِه کِجَه دَرِی آرنِی؟» ۱۲ مِگَه تُوو اَمِه جَدِ یَعْقُوبِی جَا گَتِ تَرِی؟ وی هَیْنِ چَاهِ اَمَارَه هَادَا وِ شِ وِ وی رِیکِ رِیکَا وِ وی گَلَه اِیْشُون اَوِن چَاهِی جَا بَخَارِدِنَه؟» ۱۳ عِیْسَى بُتَه: «هر کِی هَیْنِ اَوِی جَا خَارِنَه اِی هَمِ تَشْنِی وَوِنَه. ۱۴ وَلِی هر کِی اَوِن اَوِی جَا گه مِیْنِ وَرِه دِمَه بَخَارَه هِیچِ وَخْتِ اِی تَشْنِی نَوَوِنَه. اَوِی گه مِیْنِ وَرِه دِمَه وی وَجُودِی دِلَه یِتَه چَشْمِه اِی تَرَا وَوِنَه گه تَا زَنْدِگِی اَبَدِی جُوشِنَه وِ سَرْمَشْتِ وَوِنَه.» ۱۵ زَنَا بُتَه: «آقا هَیْنِ اَوِی جَا مِیْنَمِ هَادَه تَا دِ تَشْنِی نَوُوم وِ اَوِ بَیْتِنِی سِه هِیچَه نِیئَم.» ۱۶ عِیْسَى بُتَه: «بُورِ شِی مَرْدِی رِه دَادِ هَاکِنِ وِ دِگِرْد.» ۱۷ زَنَا جَوَابِ هَادَا: «شِی نَارِمَه.» عِیْسَى بُتَه: «رَاسِ گِنِی گه شِی نَارِنِی،» ۱۸ چُون پَنجِ تَا شِی دَاشْتِی وِ اَوْنِیگَه

آلن دارنی تی شی نیه. اونچی بُتی راسِه!»^{۱۹} زنا بُته: «آقا ویمه توو یته پیغمبری. ۲۰ اِمه اجداد هین کوهی دله پَرسش کِردنه، ولی شِما گِنی جای گه مَرَدن ونه اونی دله پَرسش هاکن اورشَلیمی شهر.»^{۲۱} عیسی بُته: «ای زَن، باور هاکن موقه ای رَسنه گه آسمونی پیر نا هین کوهی دله پَرسش کِنی نا اورشَلیمی دله. ۲۲ شِما اونچی نِشناسِنی ره پَرسش کِنی، ولی آما اونچی اِشناسِمی ره پَرسش کِمی، چون نجات از طریقِ یهودی قوم اِنه. ۲۳ ولی موقه ای رَسنه گه آلن هم بَرَسِه گه پَرسَتندِگون حقیقی آسمونی پیر روح و حقیقتی دله پَرسش کِینه، چون آسمونی پیر هینجور آدمایی دمال دَره گه وره پَرسش هاکن. ۲۴ خدا روح و وی پَرسَتندِگون ونه خدایه روح و حقیقتی دله پَرسش هاکن.»^{۲۵} زنا بُته: «دِمه گه ماشیح همون مَسیح موعود اِنه؛ وختی وی بیه همه چیره اَمِسِه گِنه.»^{۲۶} عیسی وره بُته: «مِن گه تی همرا گب رَمه، همونمه.»

۲۷ همون دم، عیسا پی شاگردن دِگِرَسِنه. وشون تَعَجِب ها کِردنه گه عیسی یته زَنایی همرا دِ گب زَنه. ولی هیچکدیم نَبُرسِنه «چی خایی؟» یا «چه وی همرا گب زنی؟»^{۲۸} آزما زنا شی پیلک بِنه بشته و شهری دله بورده و مَرَدنه بُته: ۲۹ «بیئین مَرَدی ره بَوینِن گه هر اونچی تا آلن ها کِرد وِمه ره مِنه بُته. مُمکن نیه وی مَسیح موعود ووئه؟»^{۳۰} پس وشون شهری جا دیرگا بيمونه و عیسا پی وَر بوردنه.

۳۱ هین مین، شاگردن ویجا خواهش ها کِردنه بُتِنه: «اِسا، یچی بخار.»^{۳۲} ولی عیسی وشونه بُته: «مِن غدایی دارمه گه شِما اونی جا خَوَر نارنی.»^{۳۳} شاگردن همدیر بُتِنه: «مِگه کسی ویسه غذا بیارده؟»^{۳۴} عیسی وشونه بُته: «می غذا هینه گه شی بَرسانی ای اراده ره بجا بیارم و وی کاره انجام هادم. ۳۵ هین گب نِشْنَسِنی گه "خِلا چهار ماه دِروپی موقه بَمونِسِه؟" هارشین شمار گِمه شی چش و اِهاکِنین و بَوینِن گه زَمی بَتاشِنه آمادِئه. ۳۶ آلن دِروگر شی دَسْمَز گِرنه و زندگی ابدی ای سه مَحصول جَم کِنه تا اونیکه کارنه و اونیکه دِرو کِنه با هم خِشال بَوون. ۳۷ هین مَتلی جا هِیجِئه گه "یته کارنه و یِت دِیِر دِرو کِنه." ۳۸ مین شمار بَرسانیمه تا مَحصولی ره دِرو ها کِنین گه شِمه دَسْتَرَنج نیه. بَقیه رَحمت بَکَشِینه و شِما وشونی دَسْتَرَنج برداشت کِنی.»

۳۹ اون زَنایی شهادتی خاطری گه بُت وه «هر اونچی تا آلن ها کِرد وِمه ره مِنه بُته»، خِیلی آز سامرین گه اون شهری دله زندگی کِردنه عیسی ره ایمون بیاردنه. ۴۰ وختی اون سامرین عیسا پی وَر بيمونه ویجا بَخايسِنه وشونی وَر بَمونِه. پس

عيسى دِ روز اوجِه بَمونِسِه.^{٤١} وَ خِیلیای دِیَر وی گِبی خا طِری ایمون بیاردِنِه.
^{٤٢} وِشون اون زَناره گِتیته: «دِ فقط تی گِبی خا طِری نِه گِه وِره ایمون آرمی، چون
 شِ آما وی گِب بِشُنْسِمی وَ دِمی گِه هَین مَرَدی حَقِیقَتَن دِنیایِ نِجات دَهَنَدِیته.»
^{٤٣} دِ روز بعد عیسی اوجِه ای جا جَلیلی مَنطَقَه ای سِه بورَدِه،^{٤٤} چون عیسی
 شِ بُت وَه گِه «بِیغمَبَر شِ زادگاهی دِلِه حِرْمَت نازِنِه.»^{٤٥} پَس وَختی جَلیل
 بَرَسِیَه، جَلیلین خِشالی ای هَمرا وِیجا اِستِقبال ها کِرَدِنِه، چون وِشون هَم عیدی
 وِسِه اورشَلیمی سِه بورَدِنِه وَ دِشْتِه اونچی عیسی اوجِه ها کِرَد وَه رِه بَئِیْنِه.

عیسی یته دِباری ای ریکاره شفا دِنِه

^{٤٦} آزما یَگَش دِیَر عیسی قانای جَلیلی دِلِه بورَدِه هَموچِه گِه اُورِه شَراب ها کِرَد
 وَه. اوجِه یته اَز دِبارین دَوِه گِه یته مَرِیض ریکا گَفَرناحومی شَهری دِلِه داشتِه.
^{٤٧} وَختی اون مَرَدی بِشُنْسِه عیسی یهودیه ای جا جَلیلی سِه بیمو، وی وَر بورَدِه
 وَ وِیجا خواهش ها کِرَدِه بیته وَ وی ریکاره شفا ها دِه، چون وی ریکا دِ مَرَدِه.
^{٤٨} عیسی وَرِه بُتِه: «تا نِشونِه وَ مُعْجِزات نَوینین ایمون نیارِنی.»^{٤٩} اون دِباری
 مَرَدی بُتِه: «آقا، پِش اَز اونگِه می وَچِه بَمیره، پَرِه.»^{٥٠} عیسی وَرِه بُتِه: «بور؛ تی
 ریکا زینّه مونّه.» اون مَرَدی عیسا ی گِب باوَر ها کِرَدِه وَ راه دَکِیته.^{٥١} حَلا راهی
 دِلِه دَوِه گِه وی نوگَرِن وی پِشواز بیمونِه وَ وَرِه بُتِیْنِه: «تی ریکا دِ خِب وَونِه.»
^{٥٢} وِشونی جا بَرسِیَه: «از چِه ساعَتی وی حال دِ خِب وَونِه؟» بُتِیْنِه: «دِیروز،
 ساعَتِ یک بعد از ظُهر وی آجیش بَوری بَوِه.»^{٥٣} اونوَخت پیر بِفَهْمِسه گِه
 هَین هَمون ساعَتی وَه گِه عیسی وَرِه بُت وَه: «تی ریکا زینّه مونّه.» پَس شِ وَوی
 دِشْتِه خِنوادِه ایمون بیاردِنِه.^{٥٤} هَین دَوُمین نِشونِه وَ مُعْجِزَه ای وَه گِه عیسی
 موَقِه ای گِه یهودیه ای جا جَلیلی سِه بیمو وَه اَنجام بَرسانیه.

۵

عیسی یته فَلَج شفا دِنِه

^١ چَن وَخت دِیَر، یته از یهودی عیدا وَه وَ عیسی اورشَلیمی شَهری سِه بورَدِه.
^٢ اورشَلیمی دِلِه «دِروازَه گِسنی» وَر یته حوض دَرِه گِه آرامی ای زوون اونِه
 «بیت حَسدا» گِیْنِه وَ پَنج تا ایوون دارِنِه وَ هَر کِدیَم سایبون دارِنِه.^٣ اوجِه یته
 گِتِه دَسِه از عَلیلِن بَفت وَنِه، یعنی کورِن، شَلِن وَ چَلْخِن. وَ اِنْتَظار گِشینه اُو
 دِکِت بَخارِه.^٤ چون اونان خِیال کِرَدِنِه هَر اَز گاهی یته فِرِشْتِه از طَرَفِ خِدا وَند

ایمو و او ره دِکت داوه؛ اَوّلین نفر بعد از هینگه اُو دِکت خارده حوضی دِله شیه، از هر مَرَضی گه داشتِه شفا گیته.

^۹ اوجه، یتِه مَرَدی دَوِه گه سی و هشت سال علیل وه. ^۱ وَختی عیسی وِره اوجه بَفت بَنیه و بَقَهْمِسِه گه خیلی وَختِ هین حال دِچاره، وِره بُته: «خاینی شفا بیری؟» ^۷ علیل مَرَدی جواب هادا: «آقا، هیچکی ره نارمه وَختی اُو دِکت خارنه مینه حوضی دِله یله، و تا شِره اوجه بَرسانیم یَنفر دیتر پِش از من دِله شونه.» ^۸ عیسی وِره بُته: «پرس، شی لاره جَم هاکن و راه دَکِف.» ^۹ اون مَرَدی دَرجا شفا بَیتِه و شی لاره جَم هاکرده و راه دَکِته.

اون روز، یهودینی مَقْدَس شَنبِه وه. ^{۱۰} پَس یهودین اون مَرَدی گه شفا بَیت وه ره بُنیه: «امِرز شَنبِه هَسّه و توو شَرعا اجازه نارنی شی لاره بیری و از جایی به جای دیتر بَوِری.» ^{۱۱} وی جواب هادا: «اونیگه مینه شفا هادا مینه بُته، ”شی لاره جَم هاکن و راه دَکِف.“» ^{۱۲} ویجا پُرسینه: «اونیگه تره بُته شی لاره جَم هاکن و راه دَکِف، کیه؟» ^{۱۳} ولی اون مَرَدی گه شفا بَیت وه نئونِسِه وی کیه، چون عیسی جَمعیَتی دِله غیب بَوِه وه.

^{۱۴} آزما تَرک، عیسی وِره مَعَبَدی دِله بَنگیته و وِره بُته: «هارِش دِ خَب بَوی، دِ گِناه نِکن تا یچی بدتر تی سر نیه.» ^{۱۵} اون مَرَدی بورده و یهودین بُته: «اونیگه مینه شفا هادا، عیساّه.»

^{۱۶} هینِسِه وه گه یهودین عیسی ره اذیت کِردنه، چون مَقْدَس شَنبِه ای دِله هینجور کارا ره کِرده. ^{۱۷} ولی عیسی وشونه جواب هادا: «می پیر خلا دِ کار کِته، و مِن هَم کار کِمه.» ^{۱۸} هینِسِه، یهودین ویشتر از قَبْل خایِسِه وِره بَکوشن، چون نا فِقْط مَقْدَس شنبه ای قانون اِشکانیه، بَلْگی حَتّی خِداره شی پیر خُونِسِه و شِره خِدایی هَمرا بَرابر دِنِسِه.

خِدایی ریکائی قِدرَت و اِختیار

^{۱۹} پَس عیسی وشونه بُته: «حَقِیقَتَن شِمار گِمه ریکا شیجا نَننه کاری هاکنه مَگه کارهایی گه وِیه وی پیر کِته؛ چون هر چی پیر کِته، ریکا هَم هَمون کاره کِته. ^{۲۰} چون پیر، ریکاره دوس دارنه و هر چی شِ کِته ره وِره هَم دِنه و کارای گت تر از هین هَم وِره هَم دِنه تا شِما بهت هاکنین. ^{۲۱} چون هَمونجور گه پیر مَرَدگونه زِیه کِته و وشونه زِندگی دِنه، هَمونجور هَم ریکا هر کی گه بَخاد، زِندگی دِنه. ^{۲۲} چون پیر هیچکی ره داوَری نَکِته، بَلْگی دِشِته داوَری ره ریکاره بَسپارِسِه. ^{۲۳} تا

دِشْتِه مَرِدَن رِیکارِه حِرْمَت پِلَن، هَمونجور گه پیر حِرْمَت اِلْنِه. کُسی گه رِیکارِه حِرْمَت نِلْنِه، پیری گه وَرِه بَرَسانیه رِه هَم حِرْمَت نِشْتِه. ^{۲۴} حَقِیقَتَن شِمَارِ گِمِه هر کی می گَلَام بَشْنِئِه و اونیکه مِنه بَرَسانیه رِه ایمون بیارِه، زندگی اَبَدی دارِنه و داوَری نُووِنِه، بَلْگی مَرگی جا زندگی ای سِه مُنْتَقِل بَوِه. ^{۲۵} حَقِیقَتَن شِمَارِ گِمِه، موقه ای رَسِنِه، بَلْگی هَمین اَلْنِه گه مَرِدْگون خِدایی رِیکائی صِدَارِه اِشْنِئِه و اونانیکه اِشْنِئِه زِئْه وونِه. ^{۲۶} چون هَمونجور گه پیر شی دِلْه زندگی دارِنه، هَمونجور هم رِیکارِه عَطَا هَاکِرْدِه تا شی دِلْه زندگی دارِه، ^{۲۷} وَ وِرِه هِین اِختیارِه هادا گه داوَری هَم هَاکِنِه، چون وی اِنسونی رِیکائِه. ^{۲۸} هِین گبی جا تَعَجَب نَکِنِین، چون موقه ای رَسِنِه گه دِشْتِه اونانیکه قُبْری دِلْه دَرْنِه وی صِدَارِه اِشْنِئِه. ^{۲۹} و دیرگا اِنْنِه و اونانیکه خَبی هَاکِرْدِنِه زِئْه وونِه گه تا اَبَد زندگی هَاکِنِین، وَ اونانیکه بَدی هَاکِرْدِنِه زِئْه وونِه تا داوَری بَوون. ^{۳۰} مِین شِیجا کاری نَتْمِه هَاکِنِیم، بَلْگی طَبَقِ اونچی گه اِشْنِئِه داوَری کِمّه و می داوَری عَادِلانِئِه، چون شی خَاسّه ای دِمَال دَنِیمِه، بَلْگی اوئی خَاسّه ای دِمَال دَرْمِه گه مِنه بَرَسانیه.

«^{۳۱} اَگه مِین شی بارِه شَهَادَتِ هَادَم، می شَهَادَتِ اِعتِبَار نَارْنِه. ^{۳۲} یَتْفَر دِیتر دَرِه گه می بارِه شَهَادَتِ دِنِه و مِین دِمّه شَهَادَتِ گه می بارِه دِنِه اِعتِبَار دارِنِه. ^{۳۳} شِما کَسایی رِه یَحِیایی وَر بَرَسانینی و وی حَقِیقَتِ شَهَادَتِ هادا. ^{۳۴} نا هِنِنگه مِین آدَمی ای شَهَادَتِ قَبُول دارِم، بَلْگی هِینِیسِه هِین گَبَارِه رَمّه تا شِما نِجَات بَیرِین. ^{۳۵} یَحِی یَتّه لَمپایی تَرَا سَوْتِه و نور داوِه و شِما خَایْسِنی یِه لَحْظَه وی نوری دِلْه خَش ووئِین. ^{۳۶} وَلِی مِین شَهَادَتِ گِت تَر اَز یَحِیایی شَهَادَتِ دارِمِه. چون کارایی گه پیر مِنه بَسپَارِسِه تا اَنجَام هَادَم، یعنی هَمین کارایی گه کِمّه، می بارِه شَهَادَتِ دِنِنِه گه پیر مِنه بَرَسانیه. ^{۳۷} وَ هَمون پیری گه مِنه بَرَسانیه شی می بارِه شَهَادَتِ هادا. شِما هِیچ وَخَت وی صِدَارِه نِشْنُسِنی و هِیچ وَخَت وَرِه نَتْنِی. ^{۳۸} وَ وی گَلَام شِمِه دِلِی دِلْه دَنِیه، چون اونیکه وی بَرَسانیه رِه ایمون نَارَنی. ^{۳۹} شِما مَقْدَسِ نِوِشْتِه هَا رِه دِقَتِ هَمرا خُوِشَتِی، چون خِیال کِینِی اَز طَرِیقِ اون زندگی اَبَدی دارِنی، اَسَا اونیکه هِینِین هَم می بارِه شَهَادَتِ دِنِنِه. ^{۴۰} وَلِی خَلا هَم نَخاینِی می وَر بَیئِین تا زندگی دارِین.

«^{۴۱} آدَمی ای جا جَلال قَبُول نَکِمّه، ^{۴۲} وَلِی دِمّه گه شِما خِدایی مَحَبَتِ شی دِلِی دِلْه نَارَنی. ^{۴۳} مِین شی پیری اِسْمی هَمرا بَیمومِه، وَلِی شِما مِنه قَبُول نَکِرْدِنی. اَگه یَتْفَر دِیتر شی اِسْمی هَمرا بَیه وَرِه قَبُول کِینِی. ^{۴۴} چَتِی بَتْنِی ایمون بیارِین در حَالِی گه جَلال هَمدِیَرِی جا قَبُول کِینِی، وَ اون جَلالی دِمَال گه اَز طَرَفِ خِدای

يکتا ووئە، دَنی؟^{٤٥} خيال نَكین مَنه گه پیری وَر شِمَار مَتَهَم كَمَه؛ شِمه مَتَهَم كَنَدِه موسای پیغمبر، هَمونگه وِره اَمید دَوَسَنی.^{٤٦} چُون آگه موسی ره ایمون آردنی مَنه هَم ایمون آردنی، چُون وی می باره بَنوشتِه.^{٤٧} وَلی آگه وی نِوشتِه ایشونِه باور نارنی، چَتی می گِب باور کِنی؟»

٦

عیسی پنج هزار نفر غذا دِنه

١ چَن وَخت دِیَر، عیسی جَلیلی دَریایِ اُون دَس گه هَمون تِیَرِه ای دَریا وه، بورده.^٢ جَماعت زیادی وی دِمال راه دِکَتِنه، چُون نِشونِه و مُعْجَزه ای ره گه مَرِیضَنی شَفا هادائنی موقه اَنجام داوه، بَتیونه.^٣ پَس عیسی یَتِه کِتی ای سَر بورده و شی شاگردنی هَمرا اوچه هِنِیشتِه.^٤ یهودینی پَسخی عید نَزیک وه. وَختی عیسی هارشیه و بَتیه جَماعت زیادی وی سَمَت اِننه، فِیلِیپس بُتِه: «کِچه دَری نون بَخَرینیم هَین مَرِدَن بَخَارَن؟»^٥ هَینه بُتِه تا وِره آزمو دِهاکِنه، چُون شِ دِنِسِه چی وَنه هاکِنه.^٦ فِیلِیپس جَوَاب هادا: «آگه شَش ماه کارگری دَسِمِزی اَنّا هَم نون بَخَرینیم وَشونی کُفَاف نَدِنه، حَتّی آگه هَر کِدِیم فَقط یَتِه گِلی بَخَارَن.»^٧ یَتِه آز وی شاگردن گه وی اِسْم اَندِریاس و شَمعون پَطْرُسی بَرار وه، بُتِه: «یَتِه ریکا وَچه هَیجِه دَره گه پَنج تا نون جُو و دِتا ماهی دارنه، وَلی هَین چَتی هَین جَماعتی کُفَاف دِنه؟»^٨ عیسی بُتِه: «مَرِدَن هِنِیشانین.» اوچه خِیلی واش دَوِه. پَس مَرَداکِن گه حِدوداً پَنج هزار نَفَر وَنه، هِنِیشتِه.^٩ آزما عیسی نونِیشتونِه بَتیه و بعد آز شُکر هاکِرْدَن، اَوِنی مِین گه نِیشت وَنه رَسَد هاکِرْدِه، و ماهی ایشونِه هَم اَندازِه ای سِه گه خایِسِنه وَشونِه هادا.^{١٠} وَختی سِر بَوْنِه، عیسی شی شاگردنه بُتِه: «إِضَافَه تیکه نونِیشتونِه جَم هاکِنین تا هِیچی تالِم نَووئِه.»^{١١} پَس اَوِنِه جَم هاکِرْدِه و اَوِن پَنج تا نون جُوی تیکه هاپی جا گه جَماعت بَخارد وَنه، دِوازْدَه تا رَمبیل پَر بَوِه.

١٢ وَختی مَرِدَن هَین نِشونِه و مُعْجَزه گه عیسی هاکِرْد وه ره بَتیونه، بُتِه: «حَقِیقَتَن وی هَمون پیغمبریه گه وَنه دِنیایِ دِلِه بیه.»^{١٣} عیسی وَختی بَقَمِیسِه گه مَرِدَن خایِنِه بیئَن و به زور وِره بَیرَن پادشاه هاکِنین، اوچه ره تَرک هاکِرْدِه و یَگَش دِیَر تَنیایِ کوهی سَر بورده.

عیسی اَوِی سَر راه شونِه

^{۱۶} غروب دم، عیساى شاگردن دریایى سمت بوردينه ^{۱۷} و لوتکا سوار بونه، دریایى اون دس گفرناحومى شهرى سمت راه دکنینه. هوا تاریک بوه وه، ولى عیسی خلا وشونی ور نیمو وه. ^{۱۸} اون موقه دریاره کلاک بیتّه، چون تین وا زووه. ^{۱۹} وختی یه فرسخی آنا پارو بزو وینه، عیسی ره بئینه گه دریایى سر راه شونه و لوتکا ره نزیک وونه. پس وحشت هاگردنه. ^{۲۰} ولى عیسی وشونه بُته: «من هسمه؛ نترسین.» ^{۲۱} آزما خایسینه وره لوتکا سوار هاکنن گه لوتکا همون دم اون جایی گه خایسینه بورن، برسیه.

عیسی، زندگی ای نون

^{۲۲} فردای اون روز، جماعتی گه دریایى اون دس بمونس وینه بفهمسینه گه بجز یته لوتکا، لوتکای دیبری اوجه دنیوه، و هم دینسینه گه عیسی شی شاگردنی همرا لوتکا سوار نوه، بلگی شاگردن تنیایى بورد وینه. ^{۲۳} آزما چن تا لوتکای دیبر تیرپه ای جا بیمونه و نزیک جایی برسیینه گه وشون بعد از هینگه خداوند شکر هاگرد وه، نون بخارد وینه. ^{۲۴} پس وختی جماعت بفهمسینه نا عیسی اوجه ذره و نا وی شاگردن، اون لوتکا ئیشونه سوار بونه و عیساى بنگیتنى سه گفرناحوم بوردينه. ^{۲۵} وختی عیسی ره دریایى اون دس بنگیتینه، وره بُته: «اسا، کی ایجه بیموئی؟» ^{۲۶} عیسی جواب هادا: «حقیقتن شمار گمه، می دمال گردنی نا نشونه و معجزاتی خاطری گه بئینی، بلگی اون نونی خاطری گه بخاردنی و سیر بونی. ^{۲۷} کار هاکنین، ولى نا خراکی سه گه از پین شونه، بلگی اون خراکی سه گه تا زندگی أبدی بجا موئه، خراکی گه انسونی ریکا شمار دینه. چون خدای پیر وی سر مهر تأیید بزو.» ^{۲۸} آزما ویجا برسیینه: «ونه چی هاکنیم تا خدایی کارا ره انجام هادا ووئیم؟» ^{۲۹} عیسی جواب هادا: «خدایی کار هینه گه اونیکه وی برسانیه ره، ایمون بیارین.» ^{۳۰} وشون عیسی ره بُته: «پس چی نشونه و معجزه ای آمسه کئی تا بوینیم و تره ایمون بیاریم؟ چی نشونه ای آماره هم دنی؟» ^{۳۱} آمه آجداد صحرایی دله مئا اون نونی گه آسمونی جا وارسه ره بخاردینه، همونجور گه مقدس نوشته هایى دله بنوشت بوه: «موسی آسمونی جا وشونه نون هادا تا بخارن.» ^{۳۲} عیسی جواب هادا: «حقیقتن شمار گمه، موسای پیغمبر نوه گه اون نون آسمونی جا شمار هادا، بلگی می پیر گه حقیقی نون آسمونی جا شمار دینه. ^{۳۳} چون خدایی نون، اونیکه آسمونی جا انه و دنیاره زندگی بخشینه.» ^{۳۴} پس بُته: «آقا، همش هین نون آماره هاده.» ^{۳۵} عیسی وشونه بُته: «اون

نونی گه زندگی بَخِشِنِه مَن هَسِمِه. هر کی می وَر بیه وَشَنی نَوونِه، وَ هر کی مَنِه ایمون بیاره هیچ وَخت تَشَنی نَوونِه.^{۳۶} ولی هَمونجور گه شِمَار بُتْمِه، هر چَن مَنِه بَتْنی، ولی خَلا ایمون نیارنی.^{۳۷} دِشْتِه کَسایی گه پیر مَنِه دِنِه می وَر اِنِه، وَ هر کی گه می وَر اِنِه وَرِه هیچ وَخت شی وَری جا دیرگا نِکَمَه.^{۳۸} چُون آسَمونی جا چَر نیمومِه تا شی خاسَه رِه اَنجام هَادَم، بَلگی بیمومِه تا شی بَرسانی ای خاسَه رِه اَنجام بَرسانم.^{۳۹} می بَرسانی ای خاسَه هَینِه گه آزون کَسایی گه وی مَنِه هادا، هیچکدیم آز دَس نَدِم، بَلگی وَشونِه قِیامتِ روزی دِلِه زینَه هاکِنِم.^{۴۰} چُون می پیری خاسَه هَینِه گه هر کی گه ریکارِه اَمید دَوَنِه وَ وَرِه ایمون بیاره، زندگی اَبَدی رِه دارِه وَ مَن قِیامتِ روز وَرِه زینَه کِمَه.»

^{۴۱} آزما یهودین وی بارِه غِرغِر هاکِرْدِنِه، چُون بُت وَه: «مَن اون نونی هَسِمِه گه آسَمونی جا بیمو.»^{۴۲} وَشون بُتْنِه: «مَگِه هَین مَرْدی، عیسی یوسُفِ ریکا نِه گه آما وی پیر وَ مارِ اِشناسِمی؟ پَس چَتی اَلَن گِنِه، "آسَمونی جا بیمو"؟»^{۴۳} عیسی وَشونی جَوَاب بُتِه: «شی دِلِه اَتی غِرغِر نَکِنِن.^{۴۴} هیچکی تَنْتِه می وَر بیه بَجَز هَینِگِه پیری گه مَنِه بَرسانیه وَرِه می سَمَت بَکشانِه، وَ مَن قِیامتِ روز وَرِه زینَه کِمَه.^{۴۵} پِیغمَبَرنی بَنوشتی دِلِه بیمو گه "همه خِداپی جا تَعْلیم گیرِنِه." پَس هر کی خِداپی جا پَشَنَس وون وَ وِیجا تَعْلیم بَیت وون، می وَر اِنِه.^{۴۶} هیچکی آسَمونی پیر تَنْتِه، بَجَز اونِیگِه خِداپی جائِه. وی پیر بُتْنِه.^{۴۷} حَقِیقَتَن شِمَارِ گِمِه، هر کی ایمون دارِه، زندگی اَبَدی رِه دارِنِه.^{۴۸} مَن اون نونی هَسِمِه گه زندگی بَخِشِمِه.^{۴۹} شِمِه اَجداد، مَتّا رِه صَحراپی دِلِه بَخارِدِنِه، با هَین حال بَمَرْدِنِه.^{۵۰} نونی گه آسَمونی جا اِنِه جورِیگِه هر کی وِیجا بَخارِه، دِ نَمیرِنِه.^{۵۱} مَن اون نونی هَسِمِه گه زندگی بَخِشِنِه وَ آسَمونی جا اِنِه. هر کی هَین نونی جا بَخارِه، تا اَبَد زینَه موئِه. می تَن اون نونیه گه دِمِه تا دِنیایی مَرْدِنِ زندگی دارِن.»

^{۵۲} پَس یهودینی مِین بَحْث دَکِتِه وَ گِتِنِه: «چَتی هَین مَرْدی بَتْنِه شی تَن اَمارِه هادِه بَخارِیم؟»^{۵۳} عیسی وَشونِه بُتِه: «حَقِیقَتَن شِمَارِ گِمِه، تا اِنسونی ریکائی تَن تَخارِین وَ وی خَوَن نَوُشِین، شی دِلِه زندگی نارنی.^{۵۴} هر کی می تَن بَخارِه وَ می خَوَن بَنوِشِه، زندگی اَبَدی دارِنِه، وَ مَن قِیامتِ روز وَرِه زینَه کِمَه.^{۵۵} چُون می تَن بَخارْدَنی حَقِیقِی وَ می خَوَن نوِشِیدَنی حَقِیقِی هَسِه.^{۵۶} اونِیگِه می تَن خارِنِه وَ می خَوَن نوِشِنِه، دَر مَن موئِه وَ مَن دَر وی موئِه.^{۵۷} هَمونجور اون پیری گه زندگی دِنِه مَنِه بَرسانیه وَ مَن هَمون پیری خاَطری زینُمِه، هَمونجور هم اونِیگِه مَنِه بَخارِه می خاَطری زینَه موئِه.^{۵۸} هَین اون نونیه گه آسَمونی جا بیمو؛ نا اون نونی

تَرَا گِه شِمِه اَجْدَاد بَخَارْدِنِه و با هَين حال بَمِرْدِنِه؛ بَلْگي هر کي گِه هَين نوني جا بَخَارِه، تا اَبَد زِيَنِه مَوْنِه.» ^{۵۹} عيسي هَين گِب وَخْتي بَزو گِه گُفَرناحومي يَتِه عِبَادَتگاهي دِلِه دِ تَعْلِيم داوِه.

پَطْرُس اعتراف کِنِه

^{۶۰} خيلي از عيسايي شاگِردَن وَخْتي هَين گِب بِشْنُسِنِه بُنِه: «هَين گِب سنگين، کي بَتْنِه اَوْنِه قَبول هاکنِه؟» ^{۶۱} وَلي عيسي گِه دِنِسِه وي شاگِردَن هَين جَرياني سِه غِرغِر کِنِه، وَشَوْنِه بُتِه: «هَين جَريان شِمَارِ ناراحت کِنِه؟» ^{۶۲} پَس اگِه اِنسوني ريكارِه بَوِينِن به جايي گِه اَوَّل دَوِه لَو شَوْنِه، چي کِنِي؟ ^{۶۳} خِدايي رُوح گِه زِيَنِه کِنِه؛ تَن فايدِه اي نارنه. گِبايي گِه مِ ن شِمَارِ بَزومِه، رُوح و زَنْدِگِيَه. ^{۶۴} وَلي بَعْضِي اَز شِما دَرِنِه گِه ايمون نياريَنِه.» چون عيسي اَز اول دِنِسِه چِه گَسايي ايمون نياريَنِه و اَوْن کِيَه گِه وِرِه دِشْمَنِي تَسْلِيم کِنِه. ^{۶۵} وَ بُتِه: «هَينِسِه شِمَارِ بُتْمِه هِيچکي تَنْتِه مِي وَر بِيَه، بَجَز هَينِگِه اَز طَرَف اَسْمُونِي پِير وِرِه هادا بَوِه وون.»

^{۶۶} اَزْمَا، خيلي از وي شاگِردَن دَگِرِسِنِه و دِ وِرِه هَمَراهي نَکِرْدِنِه. ^{۶۷} پَس عيسي اَوْن دِوازْدِه شاگِردِ بُتِه: «شِما هَم خاينِي بَورِن؟» ^{۶۸} شَمْعُون پَطْرُس جِواب هادا: «اَقَا، کِي وَر بَورِم؟ زَنْدِگِي اَبَدِي اي گَلام تِي وَر دَرِه.» ^{۶۹} وَ اَمَا ايمون بيارْدَمِي و دِمِي گِه تَوو اَوْن قُدُوس خِدا هَسِي.» ^{۷۰} عيسي وَشَوْنِه جِواب هادا: «مَگِه شِما دِوازْدِه نَقَرِ مِ ن اِنْتِخاب نَکِرْدِمِه؟ با هَين وجود، يَنْفَر اَز شِما يَتِه اِبْلِيسِه.» ^{۷۱} عيسي، يَهُودا، شَمْعُون اَسْخَرِيوطِي اي ريكارِه اِشارِه کِرْدِه، چون وِيگِه يَتِه اَزُون دِوازْدِه نَقَر وِه، خايسِه عيسي رِه دِشْمَنِي تَسْلِيم هاکنِه.

۷

عيسي عيد خِيَمِه هايي سِه شَوْنِه

^۱ اَبَد اَز اَوْن يَه چَن وَخْت عيسي جَلِيلِي مَنطَقَه اي دِلِه گِرِسِه، وي نَخايسِه يَهُودِيَه اي مَنطَقَه اي دِلِه دَوُون، چون يَهُودِيَن خايسِنِه وِرِه بَکُوشَن. ^۲ عيد خِيَمِه ها گِه يَتِه اَز يَهُودِيَنِي عيد وِه، نَزِيک بَوِه، ^۳ پَس عيسايي پَرارِن وِرِه بُتْنِه: «اِيچِه رِه تَرک هاکن و يَهُودِيَه اي سِه بَور تا تِي شاگِردَن هَم کارايي گِه کِئِي رِه بَوِيَن،» ^۴ چون هر کي بَخاد مَعروف بَوُون، پَنهوني کار نَکِنِه. تَوو گِه هَين کارارِه کِئِي، شِرِه دِنيارِه هَم هادِه.» ^۵ چون حَتِي وي پَرارِن هَم وِرِه ايمون نيارد وِنِه.

^۶ عیسی وِشونہ بُتہ: «خَلا می وَخت نَرسِیہ، وَلی شِمِسِہ ہر وَختی مَناسِب۔
^۷ دِنِیا نَتْنِہ شِمِہ جا بیزار ووئہ وَلی میجا بیزارہ، چُون مَن شَہادَت دِمہ گہ وی کارا
 بَد۔^۸ شِما عیدی سہ بورین، مَن ہَین عیدی سہ نیمہ، چُون خَلا می وَخت
 نَرسِیہ۔»^۹ عیسی ہَینہ بُتہ و جَلیلی دِلہ بَمونِسہ۔

^{۱۰} وَلی بعد آز اونگہ وی پَرارن عیدی سہ بوردِنہ، شِ ہَم بوردہ، وَلی نا آشکار
 بَلگی پَنھونی۔^{۱۱} یہودین، عیدی موقہ وی دِمال گِرسِنہ و گِتنہ: «اون مَرَدی
 کِجہ دَرہ؟»^{۱۲} مَرَدنی مِین عِیسای بارہ خِیلی ہَمہِمہ وہ۔ بَعْضِیا گِتنہ: «خِبِ
 مَرَدیہ۔» وَلی بَعْضی دِیَیر گِتنہ: «نا! مَرَدنہ از راہ بہ دَر کِئہ۔»^{۱۳} وَلی چُون
 یہودینی جا نَرسینہ، وی بارہ ہیچکی عَلَی گَب نَزو وہ۔

^{۱۴} یَک ہَفتہ ای عید نِصف بَوہ وہ گہ عیسی یہودینی مَعَبَدی دِلہ بيمو و شِرو
 بِہ تَعْلیم ہادائَن ہاکِرَدہ۔^{۱۵} یہودین بَہت ہاکِرَدنہ، بُتِنہ: «ہَین مَرَدی گہ
 أَصلاً دینی دَرس نَخونِسہ، چَتی بَتْنہ ہَینجور عِلمی دارہ؟»^{۱۶} پَس عیسی
 وِشونی جِواب بُتہ: «می تَعالیم میجا نِیہ، بَلگی از طرف اونِیہ گہ مِینہ بَرسانِیہ۔
^{۱۷} اگہ گسی بَخاد خِدایِ خاسہ رَہ اَنجام ہادہ، فَہمَنہ گہ ہَین تَعالیم خِدایِ
 جائہ یا مَن شِ جا گِہ۔^{۱۸} اونِیگہ شِیجا گِنہ، شِ جَلالی دِمال دَرہ، وَلی اونِیگہ
 شِ بَرسانی ای جَلالی خواہان، راس گِنہ و وی دِلہ ہیچ دِروپی دَنیہ۔^{۱۹} مَگہ
 موسای پیغمبر شَرِیعَت شِمار نَدا؟ وَلی خَلا ہَم ہیچکِدیَم از شِما اونہ عَمَل
 نَکِئہ، چہ می بَکوشَتَنی دِمال دَرنی؟»^{۲۰} جَماعت جِواب ہادانہ: «توو دُو
 دارنی! کی تی بَکوشَتَنی دِمال دَرہ؟»^{۲۱} عیسی وِشونی جِواب بُتہ: «مَن یِتہ کار
 ہاکِرَدِمہ و شِما ہَمہ ویجا بَہت ہاکِرَدنی۔^{۲۲} موسی خَتنہ ہاکِرَدنی حَکِم شِمار
 ہادا - البتہ ہَین نا موسای جا بَلگی قومی اجدادی جا وہ - ہَینِسہ، مَقَدَس شَنبہ
 ای دِلہ ریک ریکا رَہ خَتنہ کِنی۔^{۲۳} اگہ یِتہ آدَم مَقَدَس شَنبہ ای دِلہ خَتنہ ووئہ
 تا موسای شَرِیعَت نِشکِہ، پَس چہ وَختی یِتہ آدَم مَقَدَس شَنبہ ای دِلہ سَلامتی
 کَامِل دِمہ میجا عَصَبانِینی؟^{۲۴} ظاہری جا داوَری نَکِنین، بَلگی بہ حَق داوَری
 ہاکِنین۔»

^{۲۵} پَس بَعْضی از اورشَلیمی مَرَدن بُتِنہ: «مَگہ ہَین ہَمونی نِیہ گہ وی بَکوشَتَنی
 دِمال دَرنہ؟»^{۲۶} وی ہِیجہ دَرہ و دِ عَلَی گَب رُئہ و وِشون وِرہ ہیچی نُبِنہ! مُمکِنہ
 قومی گَت گَت راس راسی بِفَہِمَس وون گہ وی ہَمون مَسِیح موعود؟^{۲۷} اَمّا دِی
 ہَین مَرَدی کِجہ دَری بيمو، وَلی وَختی مَسِیح موعود ظہور ہاکِنہ، ہیچکی
 نَتُونہ کِجہ دَری اِنہ۔»^{۲۸} اَزما عیسی تَعْلیم ہادائنی موقہ مَعَبَدی دِلہ بَلَن صِدایِ

هَمرا بُتِه: «مِنِه اِشناسِینِی و دِینِی کِچِه دَرِی اِمِه. وَلِی مِّن شِ نِیمومِه. اونِیکِه مِّنِه بَرَسانِیهِ حَقِّ و شِما وِرِه نِشناسِینِی. ^{۲۹} وَلِی مِّن وِرِه اِشناسِیمِه، چُون مِّن وِی طَرفِی جا بِیمومِه و وِی مِّنِه بَرَسانِیهِ.» ^{۳۰} پَس اونان هَینِی دِمال دَوِنِه وِرِه دَسْگِیرِ هاکِن، وَلِی هِیچِکِی وِی سَمَت دَس بَلَن نَکِرِدِه، چُون خَلا وِی وَخت نَرسِی وِه. ^{۳۱} با هَینِ وجود، خِیلی اَز مَرَدِن وِرِه اِیمون بِیاردِنِه. وِشون گِیتِنِه: «مَکِه وَختِی مَسِیح موعود بیه، هَینِ مَرَدِی اِی جا وِیشتر مُعْجِزِه کِئِه؟»

^{۳۲} قَریسِینِی گوش بَرَسِیهِ گِه جَماعتِ عِیسایِ بارِه هَینجور گِیایِ زَننِه. پَس مَعَبَدِی گَت گِئِه کاهِنِی و عِلَمایِ فِرَقِه قَریسِی، مَعَبَدِی نِگهبونِیهِ بَرَسانِیهِ تا وِرِه دَسْگِیرِ هاکِن. ^{۳۳} اَزما عِیسی بُتِه: «یِه چَن وَخت دِیتر شِیمِه هَمرا دَرِمِه و اَزما شِی بَرَسانِی اِی وَر شومِه. ^{۳۴} مِی دِمال گِردِینِی، وَلِی مِّنِه نَنگِیرِنی؛ اوجِه گِه مِّن دَرِمِه، شِما تَننِی بیئِن.» ^{۳۵} پَس یِهودِینِ هَمدِیرِ گِیتِنِه: «هَینِ مَرَدِی کِچِه خاینِه بورِه گِه اَما تَنمِی وِرِه بَنگِیرِیم؟ خاینِه یِهودِینِی وَر گِه یونانی دِلِه پَخَش و پَلاَنِه بورِه و یونانی اِیشونِه تَعْلیمِ هادِه؟ ^{۳۶} وِی مَنظورِ چِی وِه گِه گِئِه، ”مِی دِمال گِردِینِی، وَلِی مِّنِه نَنگِیرِنی؛ وَ اوجِه گِه مِّن دَرِمِه، شِما تَننِی بیئِن“؟»

^{۳۷} عِیدِی هَفتِه اِی آخِرِینِ روز گِه عِیدِی گَت تَرِینِ روز وِه، عِیسی هِرِسا و بَلَن صِداپِی هَمرا بُتِه: «هَر کِی تَشْنیهِ، مِی وَر بیه و بَنوِشِه. ^{۳۸} هَر کِی مِّنِه اِیمون دارِنِه، هَمونجور گِه مِقدَّس کِیتابِیشون گِئِه: وِی دِلی جا کِیلِه ی اُویِی رَاه گِئِنِه گِه زَندِگی بَخَشِنِه.» ^{۳۹} عِیسی هَینِ گِب رُوحِ القُدُسِی بارِه بَزو، گِه اونانِیکِه وِرِه اِیمون بِیارنِ اونِه اِنگِیرِنِه، چُون رُوحِ القُدُسِ خَلا هادا نَوِه وِه، هَینِسِه گِه عِیسی خَلا جَلالِ نَثِیت وِه.

^{۴۰} بَعْضِی اَز جَماعتِ وَختِی هَینِ گِب بَشَنسِنِه بُتِنِه: «راسِ راسِی گِه هَینِ مَرَدِی هَمون پِیغمبرِیهِ گِه موسِی پِشگوییِ هاکِرِد وِه.» ^{۴۱} بَقِیهِ گِیتِنِه: «مَسِیح موعود.» وَلِی یِه دَسِه دِیتر گِیتِنِه: «مَکِه مَسِیح جَلِیلی جا وِنِه بیه؟ ^{۴۲} مَکِه مِقدَّس کِیتابِیشونِی دِلِه نُتِه گِه مَسِیح داوودِی نَسلی جا هَسَّه و اَز بَیتِ لِحَم، دِه اِی گِه داوودِی اونی دِلِه زَندِگی کِرِدِه، اِنِه؟» ^{۴۳} پَس مَرَدِی دِلِه عِیسایِ خا طَری اِختلاف دَکِئِه. ^{۴۴} بَعْضِیا خایِسنِه وِرِه دَسْگِیرِ هاکِن، وَلِی هِیچِکِی وِی سَمَت دَس بَلَن نَکِرِدِه.

^{۴۵} پَس مَعَبَدِی نِگهبونِی، مَعَبَدِی گَت گِئِه کاهِنِی و عِلَمایِ فِرَقِه ی قَریسِی اِی وَر دَگِرسِنِه. وِشون نِگهبونِی جا بَیُرسِنِه: «چِه عِیسی رِه نیاردِنی؟» ^{۴۶} نِگهبونِی چَوابِ هادانِه: «تا اَلَن هِیچِکِی هَینِ مَرَدِی اِی تَرا گِب نَزو!» ^{۴۷} قَریسِینِ وِشونِی

جواب بُتیه: «مَگِه شِما هَم گول بَخاردنی؟»^۸ قومی گت گت یا فَرِیسینی جا هیچکی دَرِه گه وِرِه ایمون بیارد وون؟^۹ وَلی هَین جَماعتی گه شَرِیعتی جا هیچی نئونیه، مَلعونیه.»

^{۱۰} نِیقودیموس، گه پِشتر عِیسای وَر بورد وه وِیتِه از فَرِیسین وه وِشونِه بُتِه: «مَگِه آمِه شَرِیعت کسی ره بِدونِ هَینگه اَوَّل وی گِبِ بِشْنُئِه وِ بَقَهْمِه چی هاکِرْدِه مَحکوم کِنّه؟»^{۱۱} وِشون جواب هادانه: «مَگِه توو هَم جَلیلی هَسی؟ تَحقیق هاکِن و بَوین گه هیچ پِیغمبری جَلیلی جا نِینِه.» [^{۱۲} آزما هَر کِدیَم شی خِنِه بوردیه.

۸

^۱ عِیسی زیتونی کوهی سِه بوردِه.

زَناکارِ زَنایِ بَبَخَشِین

^۲ صِبِ دَم، عِیسی آی هَم مَعَبَدی دِلِه بوردِه. دِشْتِه مَرْدِن وی وَر بَیمونِه، وی هَنیشْتِه و وِشونِه تَعْلیم هادا. ^۳ هَمون موقِه، توراتی مَلَمین و عِلَمای فِرَقِه فَرِیسی، یِتِه زَنارِه گه زَنایِ موقِه بَیت وَنِه ره مَرْدِنی مِین بیاردِنِه، ^۴ عِیسی ره بُتیه: «اَسا، هَین زَنارِه زَنایِ موقِه بَیتیه. ^۵ موسای پیغمبر شَرِیعتی دِلِه اَمارِه حِکَم هاکِرْدِه گه هَینجور زَناکِن وَنِه سَنگسار بَوون. اَسا، توو چی گِنی؟» ^۶ هَینِه بُتیه تا وِرِه اَزمود هاکِن و یچی وی مِتَهَم هاکِرْدِنی سِه بَنگِیرن. وَلی عِیسی خَم بَوِه و شی اَنگِیسی هَمرا رَمی ای سَر نِوشْتِه. ^۷ وَلی چُون وِشون هَمینجور وِیجا سوال کِرْدِنِه، عِیسی راس بَوِه و وِشونِه بُتِه: «شِیمِه دِلِه، هر کی گِناه نِکِرْدِه، اَوَّلین سَنگ وِرِه بَزِنِه.» ^۸ وَ آی هَم خَم بَوِه، رَمی ای سَر نِوشْتِه. ^۹ وَلی وَختی اَوین هَین گِبِ بِشْنُسنِه، تَک تَک از گت تا کِچیک اوجِه ای جا بوردِنِه، وَ عِیسی اَوِن زَنایِ هَمرا گه وی پِش اِساوِه تَنیا بَمونِسِه. ^{۱۰} عِیسی راس بَوِه و وِرِه بُتِه: «ای زَن، اَونان کِچِه دَرِنِه؟ هیچکی تِرِه مَحکوم نِکِرْدِه؟» ^{۱۱} زَنّا بُتِه: «هیچکی، آقا.» عِیسی وِرِه بُتِه: «مِن هم تِرِه مَحکوم نِکَمّه. بور و دِگِناه نِکن.»

مِن نورِ دِنیا هَسِمِه

^{۱۲} عِیسی یَگَش دِیَر مَرْدِنی هَمرا گِب بَزو و بُتِه: «مِن دِنیایِ نور هَسِمِه. هر کی می دِمال بیه، تاریکی ای دِلِه راه نَشونِه، بَلگی زندگی ای نور دارنِه.» ^{۱۳} پَس عِلَمای فِرَقِه فَرِیسی وِرِه بُتیه: «توو شی شِنِه شَهادت دِنی، پَس تی شَهادت

اعتباری نازنه.»^{۱۴} عیسی و شونی جواب بُتِه: «حَتّی اگه مِن شِ شِنِه شَهَادَت هَادَم، مِ شَهَادَت رَاسِه، چُون دِمّه کِجِه ای جا بيمومِه و کِجِه شومِه. وَلی شِما نَتُونِی مِن کِجِه ای جا بيمومِه و کِجِه شومِه.»^{۱۵} شِما آدَمِزادی فِکری هَمرا داوَری کِینِی، وَلی مِن هیچکی رِه داوَری نِکَمّه.^{۱۶} وَلی حَتّی اگه داوَری هَم هَاکِنَم، مِ داوَری دِرِسِه، چُون مِن تَنیا داوَری نِکَمّه، بَلگی پیری گِه مِنِه بَرَسَانِیَه هَم مِ هَمرا دَرِه.^{۱۷} شِمِه شَرِیعَتی دِلِه بَنوشت بَوِه دِتا شَاهِدی شَهَادَت اعتبار دارنه.^{۱۸} مِن شِ شِنِه شَهَادَت دِمِه، وَ پیری هَم گِه مِنِه بَرَسَانِیَه، مِیسِه شَهَادَت دِنه.»^{۱۹} آزما ورِه بُتِنِه: «تِی پیر کِجِه دَرِه؟» عیسی جواب هادا: «نَا مِنِه اِشَناسِینِی وَ نَا مِ پیر. اگه مِنِه اِشَناسِینِی مِ پیر هَم اِشَناسِیونی.»^{۲۰} عیسی هَین گِب وَ خَتی بَزو گِه مَعَبَدی خَزَانِه ای دِلِه دِ تَعْلیم داوِه. وَلی هیچکی ورِه دَسْگِیر نِکِرْدِه، چُون خَلا وی وَ خَت نَرَسِی وَه.

^{۲۱} آزما یَکَش دِیَر وَ شونِه بُتِه: «مِن شومِه وَ شِما مِ دِمَال گِرْدِینِی، وَلی شِی گِناهی دِلِه مِیرِی. اوجِه گِه مِن شومِه شِما نَتَنِی بیئِن.»^{۲۲} پَس یَهُودِین بُتِنِه: «مَکِه خَاينِه شَرِه بَکُوشِه گِه گِنه "اوجِه گِه مِن شومِه، شِما نَتَنِی بیئِن"؟»^{۲۳} عیسی وَ شونِه بُتِه: «شِما رَمِینِی، مِن آسَمُونِیَه. شِما هَین دِنیایِ جانی، مِن هَین دِنیایِ جَا نِیمِه.»^{۲۴} شِمارِ بُتِمِه گِه شِی گِناهی دِلِه مِیرِی، چُون اگِه اِیمون نِیارِین گِه مِن وی هَسِمِه، شِی گِناهی دِلِه مِیرِی.»^{۲۵} عیسی رِه بُتِنِه: «توَو کی هَسِی؟» وی جواب هادا: «هَمونی گِه از اَوَّل شِمارِ بُتِمِه.»^{۲۶} خِیلی چیزا دارِمِه گِه شِمِه بارِه بُتِم وَ شِمارِ مَحْکُوم هَاکِنَم. وَلی اونیگِه مِنِه بَرَسَانِیَه حَقِّ وَ مِن اونچی گِه وِیجَا بَشَنَسِمِه رِه دِنیارِه اَعْلَام کَمّه.»^{۲۷} وَ شون نَفْهَمِسِنِه گِه عیسی آسَمونی پیری بارِه وَ شونی هَمرا گِب زَنّه.^{۲۸} آزما عیسی وَ شونِه بُتِه: «وَ خَتی گِه اِنَسونی رِیکَا رِه بَلَن هَاکِرْدِی، اُون مَوَقّه فَهَمِنِی گِه مِن وی هَسِمِه وَ شِی جَا کَارِی نِکَمّه، بَلگی فِقْط اونی رِه گِمِه گِه پیر مِنِه یَاد هادا.»^{۲۹} وَ وی گِه مِنِه بَرَسَانِیَه مِ هَمرا دَرِه. وی مِنِه تَنیا نِشَتِه، چُون مِن هَمِش اونیچِی گِه ورِه خِشَال کِئِه رِه بَجَا آرِمِه.»^{۳۰} وَ خَتی گِه دِ هَین گَبَارِه زوَوِه خِیلیا ورِه اِیمون بِیَارْدِنِه.

حَقِیقَت شِمارِ آزاد کِئِه

^{۳۱} آزما عیسی یَهُودِینِی گِه ورِه اِیمون بِیَارْد وَ نِه رِه بُتِه: «اگِه مِی گَلَامِی دِلِه بَمُونِین، حَقِیقَتَن مِی شَاگِرْدِی.»^{۳۲} وَ حَقِیقَتِ اِشَناسِینِی وَ حَقِیقَتِ شِمارِ آزاد کِئِه.»^{۳۳} وَ شون جواب هادانِه: «اَمَا اِبْرَاهِیم بِیَغْمَبَرِی وَ جِیلِی وَ هِیچ وَ خَت

هیچکی ای نوکر نومی. پس چتیه که گئی آزاد وومی؟»^{۳۴} عیسی جواب هادا: «حَقِیقَتَن شِمَارِ گِیمه، کسی که گِناه کُتّه، گِناهی نوگر.^{۳۵} نوگر هَمیش خِنه ای دِلّه نَموئّه، ولی ریکا هَمیش خِنه ای دِلّه موئّه.^{۳۶} پس آگه ریکا شِمَارِ آزاد هاکِینه، حَقِیقَتَن آزاد وونئی.

«^{۳۷} دِئمه که ابراهیم پیغمبری وچیلنی، با هَین وجود آی هم می بکوشتنی دِمال دَرنی، چون می گلام شِمه دِلی دِلّه جایی نازنه.^{۳۸} مَن اونچی ای جا که شی پیری وَر بئیمه گِیمه. وَ شِما اونچی که شی پیری جا بِشُنسِنی ره آنجام دِنی.»^{۳۹} وَ شون جواب هادانه: «آمه پیر ابراهیمه پیغمبر.» عیسی بُته: «آگه ابراهیمی وچیلّه ونی، کارایی که ابراهیم کِرده ره کِرَدنی.^{۴۰} وَلی شِما می بکوشتنی دِمال دَرنی؛ وَ مَن اونیمه که حَقِیقَتی که خِدایی جا بِشُنسِیمه ره شِمَارِ بُتیمه. ابراهیم هینجور کاری نَکِرده.^{۴۱} وَلی شِما شی پیری کارا ره آنجام دِنی.»

وَ شون وَرّه بُتینه: «آما خروم زاده نیمی! یته پیر دارمی که اون خِدائه.»^{۴۲} عیسی وَ شونه بُته: «آگه خِدا شِمه پیر وه، مَنه دوس داشتنی، چون مَن خِدایی طرفی جا بيمومه وَ آلَن ایچه دَرمه. مَن خِدَسَر نیمومه، بَلگی وی مَنه بَرسانیه.^{۴۳} دِننی چیسّه می گِبِ نَفَهَمِیَنی؟ هَینسِه که شِما نَتَننی اونچی که گِیمه ره تَحْمِلِ هاکِنین.^{۴۴} شِما شی پیر اِبلِیسی وَچیلنی وَ خایننی شی پیری خاسّه هاره بجا بیارین. وی از اوّل قاتِلِ وه وَ حَقِیقَتی هَمرا کاری نازنه، چون هیچ حَقِیقَتی وی دِلّه دَنیه. هر وَخت دِرور زَنه، شی ذاتی جا گِینه؛ چون دِرور زَنه وَ دِرور زَنیشونی پیر.^{۴۵} وَلی چون حَقِیقَتِ شِمَارِ گِیمه، می گِبِ باوَر نَکِنی.^{۴۶} کِدیَم یته از شِما بَنَنه مَنه گِناهی مَحکوم هاکِینه؟ پس آگه حَقِیقَتِ شِمَارِ گِیمه، چه می گِبِ باوَر نَکِنی؟^{۴۷} کسی که خِدایی جائه، خِدایی گلام گوش دِنه؛ دِلِیلِ هینکه شِما خِدایی گلام گوش نَدِنی، هَینسِه که خِدایی جا نینی.»

پیش از ابراهیم مَن دَرمه

^{۴۸} یهودین وی جواب بُتینه: «مَگِه دِرس نُتَمی که سامیری هَسّی وَ دِو دارنی؟»^{۴۹} عیسی جواب هادا: «مَن دِو نارمه، بَلگی شی پیر حِرْمَتِ اِلْمه، وَلی شِما مَنه بی حِرْمَتی کِنی.^{۵۰} با هَین وجود مَن شی جَلالی دِمال دَنیمه. یَت دِیتر اونی دِمال دَره، هَمون هَم داوَر.^{۵۱} حَقِیقَتَن شِمَارِ گِیمه، آگه کسی می گلام عَمَلِ هاکِینه، هیچ وَخت مَرگِ نَوینه.»^{۵۲} یهودین وَرّه بُتینه: «آلَن دِ باوَر هاکِرِدمی که دِو دارنی! ابراهیم وَ پیغمبَرِن بَمِرِدِنه، آسا توو گئی "آگه کسی می گلام عَمَلِ هاکِینه، هیچ

وخت مرگِ نَوینِه!«^{۵۳} مَگِه توو آمِه پیر ابراهیمی جا سَرَتَری؟ وی بَمِرده و پیغمبَرَن هَم بَمِرِدِنِه. شِرِه کی دِتی؟»^{۵۴} عیسی جَوَاب هادا: «اگِه مَن شِرِه جَلالِ هادَم، می جَلالِ اِرِزِشی نارِنِه. اونِیگِه مِنه جَلالِ دِنه می پیر، هَمونی گِه شِما گِینی آمِه خِدائِه.^{۵۵} شِما وِرِه نِشَناسِینی، وَلی مَن وِرِه اِشَناسِمِه. اگِه بُّم وِرِه نِشَناسِمِه، هَتی شِمِه تَرِا دِرَوَزِنِمِه. وَلی مَن وِرِه اِشَناسِمِه و وی کَلَامِ عَمَلِ کِمِه.»^{۵۶} شِمِه پیر ابراهیم خِشالی کِرِدِه گِه می رَوَزِ بَوینِه؛ اَوِنِه بَتِیِه و خِشالِ بَوِه.»^{۵۷} یَهُودِیَن وِرِه بَتِیَنِه: «حَلَا پَنجَاه سالِ نارنی و ابراهیم بَتی؟»^{۵۸} عیسی وِشونِه بُتِه: «حَقِیقَتَن شِمارِ گِمِه، پِش آزِ اونگِه ابراهیم دَوون، مَن هَسِمِه!»^{۵۹} پَس وِشونِ سَنگِ بَتِیَنِه تا وِرِه سَنگسارِ هاکِن، وَلی عیسی شِرِه قایمِ هاکِرِدِه و مَعَبَدی جا دیرگا بورِدِه.

۹

عیسی یَتِه کورِ مادرزادِ شَفا دِنِه

۱ عیسی راهی دِلِه گِه شِیِه، یَتِه کورِ مادرزادِ بَتِیِه.^۲ وی شاگِرِدَن وِیجا بَرَسِیَنِه: «اِسّا، کی گِناه هاکِرِدِه گِه هَیَن مَرَدی کورِ دِنیا بيمو؟ وی گِناه هاکِرِدِه یا وی پیر و مار؟»^۳ عیسی جَوَاب هادا: «نا وی و نا وی پیر و مار؛ بَلگی هَیَنجورِ بَوِه تا خِدایی کارا وی دِلِه ظاهِرِ بَوون.»^۴ تا رَوَزِ وِنِه می بَرَسانی ای کارارِ اَنجامِ هادیم؛ دِ شُووونِه گِه اونی دِلِه گِسی نَتِنِه کارِ هاکِنِه.^۵ تا وَختی گِه دِنیایِ دِلِه دَرِمِه، دِنیایِ نورِ هَسِمِه.»^۶ هَیَنِه بُتِه و رَمی ای سَر تَف دیم بَدّا، تیلِ بَساتِه و اَوِنِه اَوَن مَرَدی ای چِشی سَرِ بَمالِیسه^۷ و وِرِه بُتِه: «بور و سِلوآمی حوضی دِلِه شی چِشِ بَشور، سِلوآم به معنی 'بَرَسائی' هَسّه» پَس اَوَن کورِ بورِدِه و بَشورِدِه، وی چِشِ سو دَکِیَتِه و دَگِرِسِه.

۸ هَمسا دِگون و اَوَنانِیگِه وِرِه پِشَتَرِ گَدایی موقِه بَتِیَوِنِه، گِیَنِه: «مَگِه هَیَن هَمون مَرَدی نِیِه گِه نِیشتِ وِه و گَدایی کِرِدِه؟»^۹ بَعْضِیا بَتِیَنِه: «هَمونِه.» بَعْضی دِیَرِ بُتِیَنِه: «نا، وِرِه موئِه.» وَلی شِ هِی گِیَنِه: «مَن هَمون مَرَدیمِه.»^{۱۰} پَس وِرِه بُتِیَنِه: «چَتی تی چِشِ سو دَکِیَتِه؟»^{۱۱} وی جَوَاب هادا: «یَتِه مَرَدی گِه وی اِسْمِ عیسی وِه، تیلِ بَساتِه و اَوِنِه می چِشی سَرِ بَمالِیسه و بُتِه "سِلوآمی حوضِ بور و شی چِشِ بَشور." پَس بورِدِمِه و بَشورِدِمِه و می چِشِ سو دَکِیَتِه.»^{۱۲} وِرِه بُتِیَنِه: «وی کِجِه دَرِه؟» جَوَاب هادا: «نَتومّه.»

۱۳ پَس اَوَن مَرَدی گِه پِشَتَرِ کورِ وِه رِه عِلْمایِ فِرِقِه فَرِیسی ای وَرِ بیارِدِنِه.

^{۱۴} اون روزی گه عیسی تیل بساته و وی چش وا هاکرده، مقدس شنبه وه.
^{۱۵} پس فریسن ای هم ویجا سوال هاکردنه گه حتی وی چش سو دکتیه. وی
 وشونی جواب بُته: «می چشی سر تیل بمالسه و بشوردمه و آسا ویمه.»
^{۱۶} بعضی از فریسن بُتیه: «اون مردی خدایی طرفی جا نیه، چون یهودینی
 مقدس شنبه ای قانون بجا نیارنه.» ولی بعضی دیتر بُتیه: «کسی گه گناهکار
 حتی بُتیه هینجور نشونه و مُعجزاتی هاکنه؟» و وشونی مین اختلاف دکتیه.
^{۱۷} پس یگش دیتر اون کور مردی ره بُتیه: «توو وی باره چی گنی؟ چون وی تی
 چش وا هاکرده.» وی بُته: «وی یته پیغمبر.»

^{۱۸} ولی یهودین خلا باور ناشتیه وی کور وه و وی چش سو دکتیه، تا هینگه
 اون مردی ای پیر و مار گه وی چش سو دکت وه ره بخایسینه. ^{۱۹} و وشونی جا
 پُرسینه: «هین شمه ریکائه، همونی گه گینی کور دنیا بيمو؟ پس حتی آلن
 ویتّه؟» ^{۲۰} هون مردی ای پیر و مار جواب هادانه: «دتی گه امه ریکائه و دتی
 هم گه کور دنیا بيمو. ^{۲۱} ولی آلن حتی ویتّه و یا کی وی چش وا هاکرده ره اما
 نئومی. ویجا پُرسین. وی ش گت و شی خوری گب زنه.» ^{۲۲} هون مردی ای پیر
 و مار یهودینی ترسی جا هین چیزاره بُتیه. چون یهودین پشتر همَدس بوه ونه هر
 کی اقرار هاکنه گه عیسی همون مسیح موعود، وره عبادنگاهی جا دیرگا هاکئن.
^{۲۳} هینسه وه گه وی پیر و مار بُتیه، «وی ش گت، ویجا پُرسین.»

^{۲۴} پس یگش دیتر اون مردی گه پشتر کور وه ره، بخایسینه و وره بُتیه: «جلال
 خداره هاده! اما دتی گه هین مردی یته گناهکار.» ^{۲۵} اون مردی جواب هادا:
 «نئومه وی گناهکار یا نا. فقط یچی دمّه و اون هینگه کور ومه، آلن ویمه.»
^{۲۶} فریسن وره بُتیه: «تی همرا چی هاکرده؟ حتی تی چش وا هاکرده؟» ^{۲۷} اون
 مردی جواب هادا: «من گو شمار بُتیه، ولی شما گوش ندینی؛ چه خاینی دباره
 بشنئین؟ مگه شما هم خاینی وی شاگرد بوئین؟» ^{۲۸} وشون وره فاش هادانه،
 بُتیه: «توو ش وی شاگردی! اما موسای پیغمبری شاگردمی. ^{۲۹} اما دتی خدا
 موسای همرا گب بزو. ولی نئومی هین مردی کجه دری بيمو.» ^{۳۰} اون مردی
 وشونی جواب بُته: «هین دخیلی عجیبه! با هینگه می چش وا هاکرده، خلا هم
 نئوننی کجه دری بيمو. ^{۳۱} اما دتی خدا گناهکاری دِعا ره گوش ندینه، ولی آگه
 کسی خدایرس ووته و وی خاسه ره انجام هاده، خدا وی دِعاره گوش دینه.
^{۳۲} از اوّل دنیا تا آلن هیچ وخت بشنُس نوه هیچکی کور مادرزادی چش وا
 هاکنه. ^{۳۳} آگه هین مردی خدایی طرفی جا نوه، نیتسه کاری هاکنه.» ^{۳۴} وشون

وی جواب بُتیه: «تو که دشت گناهی دِلِه دنیا بیموئی. آسا، آماره هم درس دنی؟» پس وِره دیرگا هاگردیه.

^{۳۵} وختی عیسی بِشْنَسِه گه اون مردی ره دیرگا هاگردیه، وِره بَنگیتِه و ویجا بَرسیه: «انسونی ریکاره ایمون دارنی؟» ^{۳۶} جواب هادا: «آقا، بُو کیه تا وِره ایمون بیازم.» ^{۳۷} عیسی وِره بُتِه: «تو وِره بئی! وی همونیه گه آلن دِ تی همرا گب زنه.» ^{۳۸} مردی بُتِه: «آقا، ایمون دارمه.» وی پش زنی بزو و وِره پَرسش هاگردیه.

^{۳۹} عیسی بُتِه: «مِن داواری ای سه هین دنیایی دِلِه بیمومه تا اونانیکه کورن بَوپن و اونانیکه ویننه کور بَون.» ^{۴۰} بعضی آز عِلْمای فِرَقه فَرِسی گه وی وِر دَوْنِه هین چیزاره بِشْنَسِنِه، پَرسینه: «آما هم کورمی؟» ^{۴۱} عیسی وِشونه بُتِه: «آگه کور وِنی تَقصیری ناشتی؛ ولی آسا گه گِنی ویننی، تَقصیرکار مونی.»

۱۰

خَب گالِش

«^۱ حَقِیقَتَن شِمارِ گِمه، اونیکه گِسنی کِلِمی دَری جا دِلِه نَشوئه، بَلگی یَت دِیَر راهی جا لُو بوره، دِز و راهزَن. ^۲ ولی اونیکه دَری جا دِلِه بیه، گِسنیشونی گالِشه. ^۳ دَرِبون، دَر وِیسِه پِی کِنّه و گِسنیشون وی صِداره گوش دِنِه؛ وی شی گِسنیشونه به اسم داد کِنّه و اونانه دیرگا ورنه. ^۴ وختی دِشتِه شی گِسنیشونه دیرگا بوره، وِشونی پش راه شونه و گِسنیشونَم وی دِمال شوْنِه، چون وی صِداره اِشْناسِنِه. ^۵ هیچ وخت غَرِیبه ای دِمال نَشوْنِه، بَلگی ویجا فرار کِنِه، چون غَرِیبه ایشونی صِداره نِشْناسِنِه.»

^۶ عیسی هین مَثَل وِشونی سه بُتِه، ولی وِشون نَقْمِیسِنِه دِ وِشونه چی گِنِه. ^۷ پَس یَگَش دِیَر وِشونه بُتِه: «حَقِیقَتَن شِمارِ گِمه، گِسنیشونی سه مِن 'دَر' هَسْمِه؛ ^۸ دِشتِه اونِی گه میجا پِشتر بیمونه دِز و راهزَنه، ولی گِسنیشون وِشونی گب گوش نَدانه. ^۹ مِن 'دَر' هَسْمِه؛ هر کی گه می راهی جا دِلِه بوره نِجات گیرنه، وَ دِلِه دیرگا کِنّه و واشگا اِنگیرنه. ^{۱۰} دِز نینه بَجَز هینِسه گه بَدَرّه و بَکوشِه و نابود هاکنه؛ مِن بیمومه تا وِشون زندگی دارن و اونِه فِراوونی ای همرا دارن.

«^{۱۱} مِن خَبِ گالِشْمِه. خَبِ گالِش شی جانِ گِسنیشونی سه اِلنه. ^{۱۲} اونیکه دَسِمَز گیرنه، چون گالِش نیه و گِسنیشون وِنی نینه، هر وخت بَوینه ورگ اِنه

گِسْنِشُونِه إِلِه و فِرار كِنَّه، وِرگ گِسَن تَب رَنَه گِرِنه و پَخش و پَلا كِنَّه.
^{۱۳} اونیگه دَسِمَز گِرِنه فِرار كِنَّه، چُون دَسِمَزِي سِه كار كِنَّه و گِسْنِشُونِي فِكْر
 نِه. ^{۱۴} مَن خِبْ گَالِشِمِه. مَن شِي گِسْنِشُونِه اِشْناسِمِه و مِي گِسْنِشُونَم مَنِه
 اِشْناسِنِه، ^{۱۵} هَمُونجور گِه پِر مَنِه اِشْناسِنِه و مَتَم پِر اِشْناسِمِه. مَن شِي جَانِ
 گِسْنِشُونِي سِه اِلْمِه. ^{۱۶} گِسْنِنِه دِیَرِي هَم دَارِمِه گِه هِن گَلِه اِي جَانِنِه. اَوِنِ
 هَم وَنِه بِيَارِم و اَوِنِ مِي صِدَارِه گوش دِنِنِه. آزما يَتِه گَلِه وونِنِه يَتِه گَالِشِي هَمَرَا.
^{۱۷} پِر هِينِسِه مَنِه دوس دَارِنِه گِه مَن شِي جَانِ اِلْمِه تا اَوْنِه يَكْش دِیَرِ پَس بِيَرَم.
^{۱۸} هِيچْكِ اَوْنِه مِجَا نِیَرِنِه، بَلْگِي مَن شِي مِیْلِي هَمَرَا اَوْنِه دِمِه. اِختِيار دَارِمِه اَوْنِه
 هَادَم و اِختِيار دَارِمِه اَوْنِه اِي هَم پَس بِيَرَم. هِن جِكَم شِي پِرِي جَا بِيَتِمِه.»
^{۱۹} هِن گَبِي سِه يَكْش دِیَرِ يَهُودِيَنِي دِلِه اِختِلَاف دَكْتِه. ^{۲۰} خِيْلِي آز وِشُون
 بُتْنِه: «وِي دَوْبَزِه و خِلِه؛ چِه وِي گَب گوش دِنِي؟» ^{۲۱} وَلِي بَقِيَه بُتْنِه: «هِنِنِ
 يَتِه دَوْبَزِه اِي گَب نِه. مَكِه دَو بُتْنِه كُورِي چَش وَا هَاكِنِه؟»

مَن و پِر يَتَامِي

^{۲۲} عِيد وَقَف مَعْبَدِ اورشَلِیْمِي دِلِه بَرَسِيَه. زِمَسِن وَه ^{۲۳} و عِيسِي مَعْبَدِي دِلِه
 سَلِیْمُونِي اِيوُونِي دِلِه رَاه شِيَه. ^{۲۴} پَس يَهُودِيَنِ وِي دُور جَم بَوْنِه و بُتْنِه: «تا كِي
 خَايِنِي اَمَارِه شَكِي دِلِه دَارِي؟ اَكِه مَسِيح موعود هَسْتِي اَمَارِه عَلْتِي بُو.» ^{۲۵} عِيسِي
 جَوَاب هَادَا: «شِمَار بُتْمِه، وَلِي باوَر نَكِنِي. كَارايِي گِه مَن شِي پِرِي اِسْمِي هَمَرَا
 كِمِه مِيسِه شَهَادَت دِنِنِه. ^{۲۶} وَلِي شِمَا اِيْمُون نِيَارِنِي، چُون مِي گِسْنِنِي جَا نِيْنِي.
^{۲۷} مِي گِسْنِشُونِ مِي صِدَارِه گوش دِنِنِه؛ مَن اَوْنَانِه اِشْناسِمِه و اَوْنَانِ مِي دِمَال
 اِنِنِه. ^{۲۸} مَن اَوْنَانِه زَنْدِگِي اَبَدِي بَخْشِمِه و اَوْنَانِ هِيچ وَخْت هَلَاك نَوُونِنِه.
 هِيچْكِ اَوْنَانِه مِي دَسِي جَا تَب نَزِنِه و نِیَرِنِه. ^{۲۹} مِي پِر گِه اَوْنَانِه مَنِه هَادَا هَمِه اِي
 جَا گَت تَرِه، وَ هِيچْكِ تَنْنِه اَوْنَانِه پِرِي دَسِي جَا تَب بَزِنِه و يِرِه. ^{۳۰} مَن و پِر يَتَا
 هَسْمِي.»

^{۳۱} آزما يَكْش دِیَرِ يَهُودِيَنِ سَنگ بِيَتِنِه تا وِرِه سَنگسار هَاكِئِن. ^{۳۲} عِيسِي وِشُونِه
 بُتْنِه: «از طَرَفِ پِرِ خِيْلِي خِبْ كَارَا شِمَارِ هَم هَادَامِه. كِدِيم يَتِه اِي سِه خَايِنِي
 مَنِه سَنگسار هَاكِئِن؟» ^{۳۳} يَهُودِيَنِ جَوَاب هَادَانِه: «خِبْ كَارِي سِه تَرِه سَنگسار
 نَكَمِي، بَلْگِي هِينِسِه گِه كِفَر گِنِي، چُون آدَمِي و گِنِي خِدَايِي.» ^{۳۴} عِيسِي وِشُونِي
 جَوَاب بُتْنِه: «مَكِه شِمِه شَرِيعَتِي دِلِه بَنُوشْت نَوِه گِه مَن «بُتْمِه شِمَا خِدَايِنِي»
^{۳۵} اَكِه خِدا كَسَايِي گِه وِي كَلَام وِشُونِه بَرَسِيَه رِه، 'خِدَايِن' بُتْنِه - و مَقْدَسِ نِوِشْتِه

باطل نَوونه - ٣٦ حتی بَنینی گسی ره گه پیر وَقَف هاکرده و دنیایی دِلِه بَرسانیه ره بُئین "کفر گئی"، فقط هینسه گه بُئمه خدایی ریکا هسمه؟ ٣٧ آگه شی پیری کارا ره انجام نَدِمه، پس مینه ایمون نیارین. ٣٨ ولی آگه انجام دِمه، حتی آگه مینه ایمون نیارنی، لااقل به اون کارا ایمون بیارین تا دئین و بفهمین گه پیر در من دره و من در پیر. ٣٩ آزما یَکش دیر خایسینه و ره دسگیر هاکئن، ولی عیسی وشونی دسی جا در بورده.

٤٠ عیسی آی هم اَرْدُن روخینه ای اون دَس بورده، اوچه ای گه یحیی قَبَلَا تَعْمید داوه، و اوچه بَمونسه. ٤١ خلیا وی وَر بيمونه. وشون گینه: «یحیی هیچ نیشونه و مُعْجَزه ای نکرده، ولی هر چی هین مردی ای باره بُته، راس وه.» ٤٢ پَس خلیا اوچه عیسی ره ایمون بیاردنه.

۱۱

ایلعازری بَمردن

١ بُته مردی گه وی اسم ایلعازر وه مریض وه. وی اهل بیت عَنیا وه، همون دهی گه مریم و وی خاخر مارتا اونی دِلِه زندگی کردنه. ٢ مریم همون زنی وه گه خِداوند عطری همرا عطرهاشی هاکرده، و شی گِسی همرا وی لینگ خِشک هاکرده. آسا وی برار ایلعازر مریض وه. ٣ پَس ایلعازری خاخرن عیسانی سه پیغم بَرسانینه بُته: «آقا، تی عزیز رَفَق مریضه.» ٤ وختی عیسی هین خَوَر بَشَنسه بُته: «هین مریضی مرگی همرا توم نَوونه، بلگی خدایی جلالی سه هسه، تا خدایی ریکا از طریق اون جلال بیره.» ٥ عیسی، مارتا و وی خاخر و ایلعازر دوس داشته. ٦ پَس وختی بَشَنسه ایلعازر مریضه، دِ روز دیر هم جایی گه دوه، بَمونسه.

٧ آزما شی شاگردن بُته: «بیئن آی هم یهودیه ای منطقه ای سه بوریم.» ٨ شاگردن و ره بُته: «آسا، خیلی وخت نَکَدرنه گه یهودین خایسینه تره سَنگسار هاکئن، توو آی هم اوچه خاینه بوری؟» ٩ عیسی جواب هادا: «مَگه روز، دوازده ساعت نیه؟ آگه کسی روزی دِلِه راه بوره، سَرسم نیرنه و بِنه نَخارنه، چون هین دنیایی نور وینه. ١٠ ولی آگه کسی شُوبی دِلِه راه بوره، سَرسم گیرنه و بِنه خارنه، چون شی دلی دِلِه نور نارنه.» ١١ بعد از هین گبا عیسی، شاگردن بُته: «آمه رَفَق ایلعازر بَفِته، ولی شومه تا و ره ویشار هاکتم.» ١٢ شاگردن و ره بُته: «آقا، آگه بَفِته خِب وونه.» ١٣ عیسی وی بَمردنی جا گب زووه، ولی وی

شاگردین خیال کړدنه عيسايي منظور هينه گه ايلعازر بښنه تا استراحت هاکړه.
 ۱۴ آزما عيسى علنی وشونه بُته: «ايلعازر بمرده». ۱۵ و شمه خاطري خشالمه گه
 اوجه دنيومه تا ايمون بيارين. ولی آلن بيئين وی ور بوريم.» ۱۶ پس توما گه وره
 دقجي گڼنه ديتر شاگردنه بُته: «بيئين اما هم بوريم تا وی همرا بمريم.»

من قيامت و زندگي هسمه

۱۷ وختی عيسى اوجه برسپه، بفهمسه چهار روز گه ايلعازر قبری دله بښنه.
 ۱۸ بيت عنيا، اورشليمی نژیکي وه و حدود سه كيلومتر اورشليمی جا فاصله
 داشته. ۱۹ خيلي از يهودين مريم و مارتاي ور بيموونه تا وشونه وی براری مړگي
 سه تسلي هادن. ۲۰ پس وختی مارتا بښسه عيسى اوجه اینه وی پشواز بورده،
 ولی مريم خنه ای دله نישته وه. ۲۱ مارتا عيسى ره بُته: «آقا، اگه ايجه دوه ای
 می برار نمرده. ۲۲ ولی دمه گه آلن هم هر چی خداي جا بخای، خدا تره دنه.»
 ۲۳ عيسى وره بُته: «تی برار آی هم زيئه وونه.» ۲۴ مارتا وره بُته: «دمه گه آی هم
 قيامت روز زيئه وونه.» ۲۵ عيسى وره بُته: «قيامت و زندگي من هسمه. اونیکه
 منه ايمون بياره حتی اگه بمره، آی هم زيئه وونه. ۲۶ و هر کی زيئه و منه ايمون
 دارنه هيچ وخت نميرنه؛ هينه باور کتي؟» ۲۷ مارتا بُته: «آره آقا، من ايمون
 دارمه گه توو مسيح موعودی، خداي ريکاي، همونی گه و سه هين دنيای دله
 بيه.»

۲۸ مارتا هينه بُته و بورده شی خاير مريم داد هاكرده و خلوت جائي دله وره
 بُته: «اسا هيجه دره و تره داد كته.» ۲۹ مريم وختی هينه بښسه درجا پرسا و
 عيسايي ور بورده. ۳۰ عيسى خلا دهی دله نشی وه، بلگی خلا هموجه ای دوه گه
 مارتا وی بښی سه بورده وه. ۳۱ يهوديني گه مريمی همرا خنه ای دله دونه و وره
 تسلي داونه وختی بښينه مريم عجله ای همرا پرسا و ديرگ بورده وی دمال راه
 دکتينه. گمون کړدنه مقبره ای سر شونه تا اوجه برمه هاكړه. ۳۲ وختی مريم اوجه
 ای گه عيسى دوه برسپه و وره بښه، وی لينگ دکتنه و بُته: «آقا، اگه ايجه دوه
 ای می برار نمرده.» ۳۳ وختی عيسى مريمی برمه و يهوديني گه وی همرا دونه ای
 برمه ره بښه، در روح خيلي ناراحت و پریشون بوه. ۳۴ عيسى پرسپه: «ايلعازر
 كچه بښتی؟» وشون وره بُتنه: «آقا، بره و بوين.» ۳۵ عيسى برمه هاكرده.
 ۳۶ پس يهودين بُتنه: «هارشين چتي وره دوس داشته؟» ۳۷ ولی بعضی از وشون
 بُتنه: «گسی گه اون کور مردی ای چش و هاكرده نښسه ايلعازري بمردنی دم

بَیرَه؟»

عیسی ایلعازَر زینّه کِنّه

۳۸ آزما عیسی یَکش دَیَر ناراحت بَوّه و مَقبره ای سَر بَیمو. مَقبره یِتّه غار وه گه وی دِهِنه ای دَم یِتّه سَنگ بِشت وَنّه. ۳۹ عیسی بُتّه: «سَنگ بِیرِن.» مارتا اون بَمِرده مَردی ای خَاخِر بُتّه: «آقا آلَن دِ بَدِ بی کِنّه، چون چَهار روز وَونّه گه بَمِرده.» ۴۰ عیسی وَره بُتّه: «مَگه تِرِه نُتِمّه آگه ایمون داری خَدایی جَلالِ وَبَتی؟» ۴۱ پَس سَنگ بَیْتِنّه. آزما عیسی آسَمون هارشِیه وَبَتّه: «پیر، تِرِه شَکر کِمّه گه می دِعا ره بِشُنسی. ۴۲ مَن دِنِسمِه گه هَمِش می دِعا ره اِشُنی. وَلی هَینه اُونانی سِه بُتِمّه گه ایچّه اِسانّه، تا ایمون بیارِن گه توو مِنه بَرسانی ای.» ۴۳ هَینّه بُتّه و آزما بَلَن صِدایی هَمرا داد بَرَو: «ایلعازَر، دیرگا بِره!» ۴۴ پَس اون مِرده گه وی دَس و لینگ کَفَنی دِلّه دَپیت و یِتّه چَل وی دیمی دُور دَپیت وه، دیرگا بَیمو. عیسی وَشونّه بُتّه: «وَره وا هَاکِنِن و بَلِن بوره.»

عیسای قَتلی دَسِیسه

۴۵ پَس خِیلی آز یَهُودِیَن گه مَریمی هَمرا بَیمو وَنّه و عیسای کاره بَنیونه وَره ایمون بیاردِنّه. ۴۶ وَلی بَعْضی از وَشون عِلْمای فِرْقَه فَرِیسی ای وَر بورَدِنّه و وَشونّه بُتِنّه گه عیسی چی هَاکِرِدّه. ۴۷ پَس مَعَبَدی گَت گَتّه کَاهِن و عِلْمای فِرْقَه فَرِیسی جَلَسّه بَیْتِنّه، بُتِنّه: «چی هَاکِنِیم؟ هَین مَردی دِ خِیلی نِشونّه و مُعْجَزَه کِنّه. ۴۸ آگه بَلِیم هَمینجور پَش بوره هَمّه وَره ایمون آرنه و رومِین اِینّه آمّه مَعَبَد و آمّه قَوْم آمّه دَسی جا گِیرِنّه.» ۴۹ وَلی یِتّه از وَشون گه وی اِسم قِیافا و اون سال کَاهِن اعظم وه، بَقِیه ره بُتّه: «شَما هیچی نَتُونِی ۵۰ و فِکر نَکِنِی شِمّه صَلاح هَینه گه یَتَفَر مَرَدِنی سِه بَمِیره تا هَینِگه دِشْتَه قَوْم نابود بَوون.» ۵۱ وَلی هَین وی دِهِنی گَب نَوّه، بَلْگی چون اون سال کَاهِن اعظم وه هَینجور پَشگوپی هَاکِرِدّه گه عیسی قومی سِه مِیرِنّه، ۵۲ وَ نا فِقط قومی سِه، بَلْگی خَدایی وَچیلّه گه دِشْتَه دِنیایی دِلّه پَخَش و پَلانّه ره یِجا جَم هَاکِنّه. ۵۳ پَس، از هَمون روز نَقْشَه بَکَشِینّه عیسی ره بَکُوشَن.

۵۴ هَینِسه عیسی دِ عِلّی یَهُودِیَنی دِلّه رَفَت و آمَد نَکِرِدّه، بَلْگی اوچّه ای جا یِتّه شَهْری سِه گه وی اِسم اِفْرایم و صَحْرای نَزِیکی وه بورَدّه و شی شَاگِرْدِی هَمرا اوچّه بَمُونِسه.

۵۵ یَهُودِیَنی پَسْخی عید نَزِیک بَوّه، پَش از عید خِیلیا از دُور و اطراف

اورشليمی سِه بوردينه تا پش از هينگه عيد برسِه شی رَسَم و رُسوم پاکی ره بجا بیارن. ^{۵۶} وِشون عيسايی دِمال گِرسِنه، هَمونجور گه مَعَبَدی دِلِه اِساونِه، هَمديَر گِئِنِه: «چی گِمون کِئنی؟ یعنی اصلا عیدی سِه نینِه؟» ^{۵۷} وَلی مَعَبَدی گت گِئِه کاهِن و عِلْمای فِرقه قِریسی دَسْتور هادا وِنه هر کی گه دِنه عیسی کِجِه دَرِه خَوَر هادِه تا وِره دَسْگِیر هاکِئِن.

۱۲

مریم عیسی ره عطرهای کِنه

^۱ شش روز پش از پَسَخی عيد عیسی بیتِ عَنّیای دِهی دِلِه هَموچه گه ایلعازَر زندگی کِرِدِه بيمو، ایلعازَر هَمونیه گه عیسی وِره مِرْدگونی جا زینّه هاکِرِد وه. ^۲ اوچه ویسه شوم هادانه. مارتا پذیرایی کِرِدِه و ایلعازَر هم یِتِه از اونانی وه گه عيسايی هَمرا سِفَرِه سَر نِیشت وه. ^۳ هَمون موقّه، مریم یِتِه شیشِه سُنْبُل عَطَر گِرون قِیْمَتِ خالص گه نیم لیتری آنا وه ره بَیْتِه و عيسايی لینگِ اوئی هَمرا عطرهای هاکِرِدِه و شی گِیسی هَمرا خِشک هاکِرِدِه. خِنه عَطری بی ای جا پَر بَوِه. ^۴ وَلی یَهُودای آسَخْرِیوْطی، یِتِه از عيسايی شاگِردِن گه بَعْدِها وِره دِشْمَنی تَسْلیم هاکِرِدِه، بَئِه: ^۵ «چه هین عَطَر گه وی قِیْمَت سیصَد روز کارگری دَسْمِزی آنا وونه ره نِروتنی تا وی پُول فَقیرِنه هادین؟» ^۶ وی هَیْنِسِه هَیْنِه نُتِه گه فَقیرِنی فِکَر دَوِه، بَلْگی چون دِز وه هَیْنِه بَئِه، عیسی و شاگِردِنی خَرَج و بَرَجی پُول کِیسِه وی دَس دَوِه و یَهُودا اون پُولی جا دِرُسِه. ^۷ پَس عیسی بَئِه: «وِره کار نارین! تا هین عَطَر می دَفِنِ روزی سِه دارِه. ^۸ چون فَقیرِنه هَمِش شی هَمرا دارِنی، وَلی مِنْه هَمِش نارِنی.»

^۹ جَماعتِ زیادی از یَهُودِیْن وَخْتی بَشْنُسِنِه عیسی اوچه دَرِه، بيموَنه تا نا فَقَط عیسی، بَلْگی ایلعازَرِه گه زینّه هاکِرِد وه ره هَم بَوِیْن. ^{۱۰} پَس، مَعَبَدی گت گِئِه کاهِن نَقْشِه بَکْشِیْنِه گه ایلعازَرِه هَم بَکُوشَن، ^{۱۱} چون باعْث بَوِه وه خِیلی از یَهُودِیْن بورِن و عیسی ره ایمون بیارن.

عیسی شاهی تَرا اورشليمی دِلِه شونِه

^{۱۲} فَرْدای اون روز، جَماعتِ زیادی گه عیدی سِه بيمو وِنه، وَخْتی بَشْنُسِنِه عیسی اورشليمی سِه اِنِه، ^{۱۳} تَخْلی شاخه ایشونِه شی دَسی دِلِه بَیْتِنِه و وی پَشَواز بوردينه. وِشون دادی هَمرا گِئِنِه:

«نجات هاده!

مِوارِکِ اونیکه

خِداوندی اِسْمی هَمرا اِنه،

مِوارِکِ اسرائیلی پادشاه!»

^{۱۴} آزما عیسی یته خَر کِزه بَنگِیته و اونی سَر سوار بَوَه؛ هَمونجور گه مَقَدَّسِ
نِوِشْتِه هایِ دِلِه بَنوِشْت بَوَه:

«^{۱۵} نَتَرَس، ای صَهیونی کوهی کِجا!

هارِش تی پادشاه اِنه،

تی پادشاه خَر کِزه ای سَر سواره و دِ اِنه.»

^{۱۶} وی شاگِردَن اَوَّل هَین چیزاره نِفْهَمِسِنِه، وَلی وَخْتی عیسی بعد از بَمَرْدَن آی
هَم زینّه بَوَه، شی یاد بیاردِنه گه هَینن هَمه مَقَدَّسِ نِوِشْتِه هایِ دِلِه وی بارِه
بَنوِشْت بَوَه وِه، وَ هَمونجور هَم بَوَه.

^{۱۷} اون جَماعتی گه موقّه ایلعازری داد هاگِردَن مَقْبَرِه ای جا و وی زینّه
هاگِردَن مَرگی جا عیسا ی هَمرا دَوْنِه، هَینجوری هَین اِتْفاقِ شَهادَت داوْنِه.
^{۱۸} هَینِسِه جَماعت وی پشواز بورْدِنه گه بَشْنُس وِنه هَین نِشونِه و مُعْجَزَه رِه
هاگِردِه. ^{۱۹} پس عِلْمای فِرْقَه قَریسی هَمدیر بُنِنِه: «ویننی دِ آمِه دَس کاری بَر
نِینِه؛ هارشین دِشْتِه دِنیا وی دِمال بورْدِنه.»

یونانین خایننه عیسی ره بَوینن

^{۲۰} اونانی دِلِه گه عیدی عِبادتِی سِه اورشلیمی سِه بیمو وِنه، بَعْضی یونانی وِنه.
^{۲۱} وِشون فِلیپُّسی وَر، گه اَهْل بیت صیدا، جلیلی مَنْطَقَه وِه، بورْدِنه و وِرِه بُتِنه:
«آقا، خایمی عیسی ره بَوینیم.» ^{۲۲} فِلیپُّس بورْدِه آندریاس بُتِه و وِشون هَر دِتا
بورْدِنه عیسی ره بُتِنه. ^{۲۳} عیسی وِشونِه بُتِه: «انسونی ریکائی بَمَرْدَن و زینّه
بَووئنی موقّه بَرَسِیه. ^{۲۴} حَقِیقَتَن شِمَارِ گِیه، اگه گَنَمی تیم گِلی بِن نِشَوئه و
نَمیرِه، تَنیا موئِه؛ وَلی اگه بَمیرِه خِیلی بار آرِنه. ^{۲۵} اونیکه شی جانِ دوس دارِه،
اونِه آز دَس دِنه. وَلی اونیکه هَین دِنیایی دِلِه شی جانی جا بگِذِرِه، اونِه زندگی
اَبَدی ای سِه حِفْظ کِنّه. ^{۲۶} اگه کسی خاینِه مِنه خِدْمَت هاگِنِه، وِنه می دِمال
بیه؛ و جایی گه مَن دَرْمِه، می خادِم هَم اوجِه دَرِه. کسی گه مِنه خِدْمَت هاگِنِه،
پیر وِرِه عِزَّت دِنه.

عیسی شی بَمَرْدَنی جا گَب رَنّه

« ٢٧ آلن می جان پَریشون. چی بُئِم؟ یعنی بُئِم، ”پیر! از اونچی گه خایینه می سَر بیه منه نجات هاده“؟ وَلی مِنْ هَین کاری سِه هَین دنیایی دِلِه بيمومه. ٢٨ پیر، شی اسم جلال هاده!» آزما یته صدا آسمونی جا بيمو گه: «جلال هادامه و آی هم جلال دمه.» ٢٩ پس جماعتی گه اوجه اساونه و هینه بشنسنه، بُئنه: «آسمونی راد وه.» بقیه بُئنه: «یته فرشته وی همرا گب بزو.» ٣٠ عیسی بُئنه: «هَین صدا شمنه وه، نا میسه. ٣١ آسا هَین دنیایی داوری ای موقئه؛ وَ هَین دنیایی رئیس شیطان دیرگا دیم بدا وونه. ٣٢ وَختی مِنْ صلیب بکشی بووم وَ زَمی ای جا بلن بووم، دِشته مَرَدِنه شی سمت گِشْمَه.» ٣٣ عیسی هَینه بُئنه تا نیشون هاده قَرار حتی بمیره. ٣٤ پس جماعت وِره بُئنه: «طَبِق اونچی توراتی جا بشنسمی، مَسِیح موعود تا ابد زیئه موئه، پَس چتیه گه گنی انسونی ریکا وِنه مصلوب بوون؟ هَین انسونی ریکا کیه؟» ٣٥ عیسی وِشونه بُئنه: «نور اَقَدی دیرِ شمه همرا دره. پَس تا وَختی گه حَلا نور دارنی راه بورین، نَکِنه تاریکی شمه دُوره بیره. اونیکه تاریکی ای دِلِه راه شونه، نَئونه کِجه شونه. ٣٦ تا وَختی گه نور دارنی نور ایمون بیارین تا نوری وَچِله بووئین.»

عیسی وَختی هَین گِبَارِه بزو، اوجه ای جا بورده و شره وِشونی جا قایم هاگردِه. ٣٧ با هینگه عیسی خِیلی نِشونه و مُعْجِزه وِشونی چشی وَر هاگرد وه، حَلا وِره ایمون نیاردِنه. ٣٨ هینجوری بَوِه گه اِشعیای پیغمبری گب انجام بَرِسِه گه بُت وه:

«ای خِداوند، کی آمِه پیغم باور هاگردِه،
خِداوندی قَدَرَت کِنی سِه آشکار بَوِه؟»

٣٩ هَمونجور گه اِشعیای پیغمبر یجا دیرِ بُئنه، وِشون نَئِنسِنه ایمون بیارن، چونکه:

« ٤٠ خِدا وِشونی چش کور
و وِشونی دِلِه سَخْت هاگردِه،
تا نَکِنه شی چشی همرا بَوین
و شی دِلی همرا بَقَهَمَن،

وَ می سَمَت دَگَرْدَن تا من وِشونه شفا هادِم.»

٤١ اِشعیای هینسِه هَینه بُئنه گه عیسی جلالِ بَئِه وِی بارِه گب بزو.

٤٢ با هَین وجود حَتّی خِیلی از قومی گت گتِه عیسی رِه ایمون بیاردِنه، وَلی فَرِیسِی تَرسی جا شی ایمون مِقَر نِیمونه تا نَکِنه وِشونه عِبَادَتگَهِ جا دیرگا

هاکين. ^{۴۳} چون مَرَدَنِي تَعْرِيف و تَمجيد هاكِردَنِه وِيشْتَر آز خِدايِ تَعْرِيف و تَمجيد دوس داشتَنِه.

^{۴۴} آزما عيسى پَلَن صِدايِ هَمرا بُتِه: «هر كِي مِنه ايمون بيارِه، نا مِنه، بَلْگِي اونِيگِه مِنه بَرَسانيه رِه ايمون بيارِدِه. ^{۴۵} هر كِي مِنه وِيتِه، اونِيگِه مِنه بَرَساني رِه وِيتِه. ^{۴۶} مَن هَتِي نوري تَرَا هَيْن دِنيايِ دِلِه بيمومِه تا هر كِي مِنه ايمون بيارِه، تاريكي اِي دِلِه نَموتِه. ^{۴۷} اگِه كَسِي مِي گَب بِشُنُتِه، وَلِي اونه بجا نيارِه، مَن وِرِه داوَرِي نَكَمِه؛ چون نيمومِه هَيْن دِنيايِ مَرَدَنِه داوَرِي هاكِنَم، بَلْگِي بيمومِه تا وِشونِه نِجات هادِم. ^{۴۸} اونِيگِه مِنه رَد هاكِنِه و مِي گَب قَبول نَكِنِه، يَت دِيَر داوَر دَرِه، هَمون گِبايِ گِه بَرُومِه قِيامَتِ روز وِرِه داوَرِي كِنَتِه. ^{۴۹} چون مَن شيجا گَب نَرُومِه، بَلْگِي پيري گِه مِنه بَرَسانيه شِ مِنه دَسْتور هادا گِه چي بُئِم و چي اِي جا گَب بَرُوم. ^{۵۰} مَن دِمِه گِه وِي دَسْتور زندگي اَبَدِيه. پَس اونچي گِه مَن گِمِه دِرِس هَمون چِيه گِه پير مِنه بُتِه.»

۱۳

عيسى شِي شاگردِنِي لِينِگِ شُورِنِه

^۱ پِش آز پَسَخِي عيد، عيسى دِنِسِه وِي سَاعَتِ بَرَسِيه تا هَيْن دِنيايِ جا پيري وَر بوره، شاگردِنِي گِه هَيْن دِنيايِ دِلِه دوس داشتِه رِه تموم و گَمال مَحَبَت هاكِردِه.

^۲ شُومِي موقِه وِه. اِبليس پِشْتَر يَهُودايِ اَشْخَرِيوطِي، شَمعونِي رِيكايِ دِلِي دِلِه بَشت وِه گِه عيسى رِه دِشْمَنِي تَسْلِيم هاكِنِه. ^۳ عيسى گِه دِنِسِه پير هَمِه چِرِه وِي دَس بَسپارِسِه و خِدايِ طرفِي جا بيمو و خِدايِ وَر شونِه، ^۴ شُومِي سَر پَرِسا و شِي قَوارِ شِي تَنِي جا دَر بيارِدِه و يَتِه حَوْلِه بِيَتِه شِي گَمَر دَوَسِه. ^۵ آزما لَگَنِي دِلِه اَو بَرِيختِه و شِي شاگردِنِي لِينِگِ بَشُورِدِه و اَوْن حَوْلِه اِي هَمرا گِه شِي گَمَر دَوَس وِه، وِشونِي لِينِگِ خِشَك هاكِردِه. ^۶ وَخْتِي شَمعونِ پَطْرُسِ بَرَسِيه، وِي عيسى رِه بُتِه: «آقا، توو خايِنِي مِي لِينِگِ بَشُورِي؟» ^۷ عيسى بُتِه: «توو اَلَن نِفْهَمِنِي مَن دِ چي كِمِه، وَلِي آزما فْهَمِنِي.» ^۸ پَطْرُسِ وِرِه بُتِه: «اَصْلا نَلِمِه مِي لِينِگِ بَشُورِي!» عيسى وِرِه بُتِه: «اگِه تَرِه نَشُورَم اِمِه رابطِه قَطْع وُونِه.» ^۹ شَمعونِ پَطْرُسِ بُتِه: «آقا، نا فقط مِي لِينِگِ، بَلْگِي مِي دَس و گَلِه رِه هَم بَشُور!» ^{۱۰} عيسى بُتِه: «اونِيگِه حَموم هاكِردِه دِ بَشُورَدَن نِياز نارِنِه بجز وِي لِينِگ. چون گَلَا پاك. شِما پاكِنِي، وَلِي نا شِما هَمِه.» ^{۱۱} چون دِنِسِه كِي وِرِه دِشْمَنِي تَسْلِيم كِنَتِه، هَيْنِسِه

بُتّه: «دِشْتِه شِما پاک نینی.»

^{۱۲} بعد از اونگه عیسی وِشونی لینگِ بَشوردّه، شی قواری دَکِرده و آی هم شومی سَفَره ای سَر هِنیشته. آزما وِشونه بُتّه: «بِفَهْمِسِنِی شِمِه هَمرا چی هاكِردِمِه؟»
^{۱۳} شِما مِنْه اِسا و شی آقا داد کِینِی و دِرس هم گِینِی، چون هَسِمِه. ^{۱۴} پَس اَگِه مِنْ گِه شِمِه آقا و اِسا مِه شِمِه لینگِ بَشوردِمِه، شِما هَم وَنِه هَمدِیری لینگِ بَشورین. ^{۱۵} چون مِنْ هَین کاری هَمرا شِمار سَرمشقی هادامِه تا شِما هَم هَمونجور هاکِینِین گِه مِنْ شِمِه هَمرا هاكِردِمِه. ^{۱۶} حَقِیقَتَنْ شِمارِ گِیمِه، نا نوگر شی اَرَبابی جا گت تَرِه، نا قاصِد شی بَرسانی ای جا. ^{۱۷} اَسا گِه هَینِیه دِینی، خِش بِحالِ شِما اَگِه هَینِیه اَنجام هادین.

^{۱۸} «اَوَنچی گِیمِه دَرَبارِه همه ی شِما نیه. مِنْ اَونانیگِه اِنْتِخاب هاكِردِمِه رِه اِشنا سِمِه. وَلِی مَقْدَسِی نِوشتِه ای هَین گِب وَنِه حَقِیقَت بَرَسِه گِه گِینِه، ”اَوَنیگِه می نونِ بَخارِدِه، می هَمرا دِشَمَنی هاكِردِه.“ ^{۱۹} اَسا پِش از هَینِگِه هَینِین اِتْفاق دَکِفِه شِمارِ گِیمِه تا موقّه ای گِه اِتْفاق دَکِیتِه، اِیمون بیارین گِه مِنْ وی هَسِمِه. ^{۲۰} حَقِیقَتَنْ شِمارِ گِیمِه، هر کی می بَرسانی رِه قَبول هاکِینِه مِنْه قَبول هاكِردِه، وَ هر کی مِنْه قَبول هاکِینِه می بَرسانی رِه قَبول هاكِردِه.»

یِتّه از شِما مِنْه خِیانت کِئّه

^{۲۱} عیسی بعد از اونگه هَین گِب بَزو در روح پَریشون بَوِه و شَهادَت هادا و بُتّه: «حَقِیقَتَنْ شِمارِ گِیمِه، یِتّه از شِما مِنْه دِشَمَنی تَسْلیم کِئّه.» ^{۲۲} شاگِردِن هَمدِیر هارشینِه و مِطْمِئِن نَوْنِه کِنی گِب رَنّه. ^{۲۳} یِتّه از شاگِردِن گِه عیسی وِرِه دوس داشتِه وی پَلی ای نَزیکِی لَم هادا وِه. ^{۲۴} پَس شَمعونِ پَطْرُس اِشارِه ای هَمرا وِجا بَخایِسِه تا عِیسایی جا پُرسِه کِنی گِب دِ رَنّه. ^{۲۵} اَوَن شاگِردِ هَمونجور گِه لَم هادا وِه شِرِه وِیشتر عیسی رِه نَزیکِی هاكِردِه و پُرسِه: «آقا، وی کِیه؟»
^{۲۶} عیسی جَواب هادا: «هَمونی گِه هَین تیکِه نونِ بعد از هَینِگِه پِیالِه ای دِلِه رَمّه وِرِه دِمِه.» آزما یِتّه گِلی نونِ پِیالِه ای دِلِه بَزو و اَوْنِه یَهُودا، شَمعونِ آسَخریوطی ای ریکارِه هادا. ^{۲۷} یَهُودا وَختِی لِقِمِه رِه بَیتِه شَیطان وی دِلی دِلِه بوردِه. آزما عیسی وِرِه بُتّه: «اَوَنچی گِه خایِنِی اَنجام هادی رِه زودتر اَنجام هادِه.» ^{۲۸} وَلِی هِیچکِدِیم از اَوَنانی گِه سَفَره ای سَر نِیشت وَنِه نَفَهْمِسِنِه گِه چِه عیسی هَین گِب یَهُودا رِه بَزو. ^{۲۹} بَعْضِی گِمون کِردِنِه چون یَهُودا خَرَج و بَرَجِی بول کِیسِه رِه دارِنِه، عیسی وِرِه گِینِه اَوَنچی عیدی سِه لازِم بَخَرین، یا اَوَنگِه

يَهُودا وَنَه يَجِي فَقِيرِنَه هَادِه. ٣٠ بعد از هينگه يهودا لقمه ره بيته درجا ديرگا بورده. وَ شُو وه.

يَته تازه حِكم

٣١ بعد از اونگه يهودا ديرگا بورده، عيسي بُته: «آلن انسوني ريكا جلال بيته و خدا وي دله جلال بيته. ٣٢ اگه خدا وي دله جلال بيته، پس خدا هم وره شي دله جلال دنه و وره درجا جلال دنه. ٣٣ كچيك وچيله، آقدي دير شمه همرا درمه. مي دمال گردني همونجور كه يهودين بيمه آلن شمار هم گمه اوچه كه من شومه شما نئني بيئين. ٣٤ يته تازه حِكم شمار دمه، و اون هينه كه همدير محبت هاكنين. همونجور كه من شمار محبت هاكرديمه، شما هم ونه همدير محبت هاكنين. ٣٥ اگه همدير محبت هاكنين دشته مردن هيني جا فهمنينه كه شما مي شاگردني.»

٣٦ شمعون پطرس بُته: «آقا، كچه شوني؟» عيسي بُته: «توو آلن نئني اوچه اي كه من شومه مي دمال بيئي؛ ولي آزما مي دمال اين.» ٣٧ پطرس بُته: «آقا، چه آلن نئم تمي دمال بيئم؟ من شي جان تيسه دمه.» ٣٨ عيسي بُته: «توو شي جان ميسه دني؟ حقيقتن تره گمه، پش از هينگه تلا بخونه سه كش مينه هشا كشي.»

١٤

من راه و راستي و زندگي هسمه

« ١ شمه دل پريشون نووته. خداره ايمون دارين؛ منم ايمون دارين. ٢ مي پيري خينه خيلي جاداره. اگه هينجور نوه شمار گيمه شومه يته جا شمسه حاضر هاكنم. ٣ اگه بورم و يته جا شمسه حاضر هاكنم، اون موقه، اي هم امه و شمار شي ورمه، تا اوچه كه من درمه شما هم دووئين. ٤ جايي كه من شومه، شما وي راه ره دني.» ٥ توما وره بُته: «آقا اما نئومي كچه شوني، پس چتي دنيم راه كچيه؟» ٦ عيسي وره بُته: «من راه و راستي و زندگي هسمه؛ هيچكي جز از طريق من، آسموني پيري ورنه. ٧ اگه مينه شناسيوني، مي پير هم شناسيني؛ آزين بعد وره شناسيني و وره بئني.» ٨ فيليپس وره بُته: «آقا، آسموني پير اماره هم هاده، كه همين امسه وسه.» ٩ عيسي وره بُته: «فيلپس، خيلي وخت شمه همرا درمه، خلا مينه نشناسي؟ كسي كه مينه بئيه آسموني پير بئيه؛ پس چتیه

که گنی "آسمونی پیر آماره هم هاده؟" ^{۱۰} مگه باور نارنی که من در پیر و پیر در من دره؟ گبایی که من شمار رَمه میجا نیه، بلگی پیری که در من دره، ویه که شی کارا ره انجام دینه. ^{۱۱} می هین گب باور هاکنین که من در پیر درمه و پیر در من؛ و گرنه اون کارایی خاطری هینه باور هاکنین.

«^{۱۲} حقیقتن شمار گیمه، اونیکه مینه ایمون داره، وی هم کارایی که من کمه ره کنه، و حتی کارای گت تر ازون هم کنه، چونکه من پیری ور شومه. ^{۱۳} هر چی می اسمی همرا درخاس هاکنین، من اونه انجام دمه، تا پیر در ریکا جلال بیره. ^{۱۴} اگه می اسمی همرا یچی میجا بخاین اونه انجام دمه.

عیسی روح القدسی وعده ره دینه

«^{۱۵} اگه مینه دوس دارنی، می احکام بجا بیارین. ^{۱۶} من پیری جا خایمه و وی یت دیتر پشتیبون شمار دینه که همیش شمه همرا دووئه، ^{۱۷} یعنی روح راستی که دنیا تننه وره قبول هاکنه، چون نا وره وینه و نا اشناسینه؛ ولی شما وره اشناسینی، چون وی شمه همرا یجا دره و در شما موئه.

«^{۱۸} شمار یتیم نلمه؛ شمه ور ایه. ^{۱۹} بعد از مدتی د دنیا مینه نوینه، ولی شما ویننی، چون من زینمه، شما هم زندگی کینی. ^{۲۰} اون روز فهمینی که من در پیر درمه و شما در من درنی و من در شما درمه. ^{۲۱} اونیکه می احکام دارنه و اونه بجا آرنه، وی همونیه که مینه دوس دارنه، اونیکه مینه دوس داره، می پیر وره دوس دارنه و منم وره دوس دارمه. و شیره وره هم دمه.»

^{۲۲} یهودا، نا یهودای آسخریوطی، عیسی ره بته: «آقا، چتیه که شیره آماره هم دینی، ولی نا هین دنیاره؟» ^{۲۳} عیسی بته: «اگه کسی مینه دوس داره، می گلام بجا آرنه و می پیر وره دوس دارنه، و اما وی ور ای و وی همرا زندگی کمتی. ^{۲۴} اونیکه مینه دوس نارنه، می گلام بجا نیارنه؛ و هین گلام که اشنینی میجا نیه، بلگی پیری جائه که مینه برسانیه.

«^{۲۵} هیننه وختی شمار بتمه که خلا شمه همرا درمه. ^{۲۶} ولی اون پشتیبون یعنی روح القدس که پیر وره می اسمی همرا رسائه، وی همه چیره شمار یاد دینه و هر چی من شمار بتمه ره شمه یاد آرنه. ^{۲۷} شمسه آرامش و سلامتی بجا ایه؛ شی آرامش و سلامتی ره شمار دمه. اونچی من شمار دمه، نا اونجوریه که دنیا شمار دینه. شمه دل پریشون نووئه و نلین شمه دل ترس دکفه. ^{۲۸} بشنسی که شمار بتمه "من شومه ولی ای هم شمه ور ایه." اگه مینه دوس داشتنی، می

هَمرا خِشالی کِردنی، هَینِسِه گه پیری وَر شومِه، چون پیر میجا گت تَرِه. ^{۲۹} آسا هَینِه پش از هَینِگِه اِتْفاق دَکِه شِماری بُتِمِه تا وَختی اِتْفاق دَکِه ایمون بیارین. ^{۳۰} دِ خِلی وَخت نُمونِسِه گه شِمِه هَمرا گب بَزِیم، چون هَین دِنیایی رَئیس گه شیطانه دِ اِنِه. وی می سَر هِیچ اِدْعا یِ نارِنِه؛ ^{۳۱} وَلی مِن کاری رِه کِمّه گه پیر مِنه دَسْتور هادا، تا دِنیَا دِنّه گه پیر دوس دارِمِه. پَرسین، هَیجِه ای جا بوریم.

۱۵

من انگور دار حقیقی هَسِمِه

«^۱ مِن حقیقی اَنگور دار هَسِمِه و می پیر باغبوونِه. ^۲ هر اَنگور رَزی گه میوه نیاره می پیر اونه وریئِه، وَ هر اَنگور رَزی گه میوه بیاره، اونه هَرَس کِنّه تا ویشْتَر میوه بیاره. ^۳ شِما اَلَن گلامی خا طِری گه شِماری بُتِمِه، تَمیزنی. ^۴ شِما دَر مِن بَمونین و مِن دَر شِما. هَمونجور اگه شاخه داری گش وَصل نُووئِه تَنئِه شِیجا میوه بیاره. شِما هم تَنئِنی میوه بیارین اگه دَر مِن نُمونین.

«^۵ مِن اَنگور دارِمِه و شِما می رَزنی. کسی گه دَر مِن موئِه و مِن دَر وی، وی اونیّه گه خِلی میوه آرِنِه؛ چون سیوا از مِن هِیچ کاری تَنئِنی ها کِنین. ^۶ اگه گسی دَر مِن نُمونّه، یِتِه رَزی تَرائِه گه وِرِه دیم دِنِیه و خِشک وونِه. خِشک رَزیشونِه جَم کِنِیه و تَشی دِلِه دیم دِنِیه و سوجانِیه. ^۷ اگه دَر مِن بَمونین و می گلام دَر شِما بَمونّه، هر چی خاینِی دَرخاس ها کِنین گه بَرآورِدِه وونِه. ^۸ می پیری جَلال هَینجور آشکار وونِه گه شِما خِلی میوه بیارین. وَ هَینجوری ثابِت کِنِی گه می شاگِر دِنِی.

«^۹ هَمونجور گه پیر مِنه دوس دارِنِه، مَتَم شِماری دوس دارِمِه؛ می مَحَبَتی دِلِه بَمونین. ^{۱۰} اگه می اَحکام بِجا بیارین، می مَحَبَتی دِلِه موئنی؛ هَمونجوری گه مِن شی پیری اَحکام بِجا آرِمِه و وی مَحَبَتی دِلِه موئِه. ^{۱۱} هَین چیزاره شِماری بُتِمِه تا می خِشالی شِمِه دِلِه دَووئِه و شِمِه خِشالی کَامِل بَوون.

«^{۱۲} می حِکم هَینِه گه هَمدِیرِ مَحَبَت ها کِنین، هَمونجور گه مِن شِماری مَحَبَت ها کِر دِمِه. ^{۱۳} گُتَر از هَین مَحَبَتی دَنِیه گه یَتْفَر شی جانِ شی رَفِقنی سِه هادِه. ^{۱۴} اگه اونچی شِماری حِکم کِمّه رِه عَمَل ها کِنین، می رَفِقنی. ^{۱۵} دِ شِماری غلام داد نَکَمّه، چون غلام شی اَرَبابی کاری جا خَوَر نارِنِه. بَلگی شِماری رَفِق داد ها کِر دِمِه، چون دِشْتِه چیزایی گه شی پیری جا بَشْنَسِمِه رِه شِماری اونی جا خَوَر دار ها کِر دِمِه. ^{۱۶} شِما مِنه اِنتِخاب نَکِر دِنِی، بَلگی مِن شِماری اِنتِخاب ها کِر دِمِه و بَرسانِمِه تا

بورین و میوه بیارین و شِمِه میوه بَموئَه، تا هر چی پیری جا می اِسْمی هَمرا بَخاین شِمارِ هاده. ^{۱۷} مَن هَین چیزاره شِمارِ حِکم کِمَه گه هَمدیرِ مَحَبَتِ ها کِنین. «^{۱۸} اِگه دِنیا شِمِه جا بیزارِ، دِنین گه پش آز شِما میجا بیزارِ وه. ^{۱۹} اِگه شِما دِنیایِ سِه وِی، دِنیا شِمارِ هَتی شی آدَمایِ تَرَا دوس داشته. ولی چون دِنیایِ سِه نینی، بَلگی مَن شِمارِ دِنیایِ جا اِنْتِخابِ ها کِرْدِمِه، دِنیا شِمِه جا بیزارِ. ^{۲۰} کلامی گه شِمارِ بُتِمِه رِه شی یاد دارین: "غلام شی اربابی جا گت تَر نِه." اِگه مَنه اذیت و آزارِ ها کِرْدِنِه، شِمارِ هَم اذیت و آزارِ کِنینه؛ و اِگه می کلامِ عَمَلِ ها کِرْدِنِه، شِمِه کلامِ هَم عَمَلِ کِنینه. ^{۲۱} ولی می اِسْمی خاطرِیَه گه دِشْتِه هَین کارا رِه شِمِه هَمرا کِنینه، چون اونیکه مَنه بَرسانیه رِه نِشناسِنیه. ^{۲۲} اِگه نیمو وِمِه و وشونی هَمرا گب نَرُو وِمِه گِناه نَاشْتِه؛ ولی اَلَن دِ شی گِناهیِ سِه عِذر و بَهوَنه ای نارِنِه. ^{۲۳} کسی گه میجا بیزارِ ووئَه، می پیری جا هَم بیزارِ. ^{۲۴} اِگه وشونی دِلِه کارایی نَکِرْد ووم گه جُز مَن هیچکس نَکِرْدِه، گِناه نَاشْتِه؛ ولی با هَینگه اون کارا رِه بئینه، هَم میجا و هَم می پیری جا بیزارِنِه. ^{۲۵} ولی کلامی گه وشونی توراتی دِلِه بيمو، ونه حَقِیْقَتِ بَرِسِه گه گِنِه: "وِشون بی دِلیل میجا بیزارِ ونِه."

«^{۲۶} ولی وَختی اون پِشْتیبون گه اونه پیری طرفی جا شِمِسِه رَسامَه بیه، یَعْنی حَقِیْقَتی روح گه پیری جا اِنِه، وی می بارِه شَهَادَتِ دِنِه. ^{۲۷} شِما هَم شَهَادَتِ دِینی، چون از اوّل می هَمرا دَوِی.

۱۶

«^۱ دِشْتِه هَین چیزاره شِمارِ بُتِمِه تا شی ایمونی جا نَکَفین. ^۲ شِمارِ عِبَادَتگَهِی جا دیرگا کِنینه و واقعا هَم موقه ای رَسِنِه گه هر کی شِمارِ بَکوشِه خِیالِ کِئَه خِداره خِدْمَتِ ها کِرْدِه. ^۳ هَین کاراره کِنینه، چون نا آسَمونی پیرِ بَشناسِنیه، نا مَنه! ^۴ ولی هَینِه شِمارِ بُتِمِه تا وَختی وی موقه بَرَسِیَه، شی یاد بیارین گه شِمارِ بُتِ وِمِه. هَین چیزاره اوّل شِمارِ نُتِمِه، چون شِ شِمِه هَمرا دَوِمِه.

روح القدسی کار

«^۵ آسا اونیکه مَنه بَرسانی ای وَر شومِه و هیچکدیم نَپُرسِنی، "کِجِه شونی؟" ^۶ ولی چون هَین چیزاره شِمارِ بُتِمِه، شِمِه دِلِ غَمی جا پَر بَوِه. ^۷ با هَین وجود، حَقِیْقَتِ شِمارِ گِمِه شِمِه نَفَع گه مَن بورم. چون اِگه نَشوئَم اون پِشْتیبون شِمِه وَر نِینِه؛ ولی اِگه بورم وِرِه شِمِه وَر رَسامَه. ^۸ وَختی اون پِشْتیبون بیه، دِنیایِ مَرَدِنِ گِناهی سِه و صالِحِ ووئَن و داوَری ای سِه مَحکوم کِئَه. ^۹ گِناهی سِه، چون

مِڻه ايمون نيارنه. ^{۱۰} صالح ووئني سه، چون پيري وَر شومه و دِ مِڻه نَويني. ^{۱۱} داواري اي سه، چون هين دنيايي رئيس گه شيطان محكوم بوه.

«^{۱۲} حلا خيلي چيزا دارمه شمار بُنم، ولي آلن طاقت وي بشُسن نارني. ^{۱۳} ولي وَختي حقيقتي روح بيه، شمار دشته حقيقتي سه رهبري گنه؛ چون وي شيجا گب نزنه، بلگي اونچي اشنه ره گنه و شمار اينده اي جا خوردار گنه. ^{۱۴} وي مِڻه جلال دِڻه، چون اونچي گه مِڻه ره گيرنه، شمار خور دِڻه. ^{۱۵} هر چي پير دارنه، مِڻه. هينسه بُنمه اونچي گه مِڻه ره گيرنه، شمار خور دِڻه.

«^{۱۶} اَقْدَي دِير دِ مِڻه نَويني، ولي اَقْدَي دِير اي هم مِڻه وينی.» ^{۱۷} آزما بعضي از وي شاگردن همدیر بُننه: «وي منظور چي وه گه گنه» «اَقْدَي دِير دِ مِڻه نَويني، ولي اَقْدَي دِير اي هم مِڻه وينی؟» يا هينگه گنه: «چون پيري وَر شومه؟» ^{۱۸} پَس وشون همدیر گتنه: «وي منظور از هينگه گنه» «اَقْدَي دِير چيه؟ نفهمي چي اي باره گب رنه؟» ^{۱۹} عيسي دِنسه گه خاينه ويجا سوال هاكين: پَس وشونه بُنه: «هينسه همدیری همرا بحث کيني گه بُنمه،» «اَقْدَي دِير دِ مِڻه نَويني، ولي اَقْدَي دِير اي هم مِڻه وينی؟» ^{۲۰} حقيقتن شمار گمه، شما پر مه و زاري کيني، ولي دنيا خِشال وونه؛ شماره غم و غصه گيرنه، ولي شمه غم و غصه خِشالي ره تبديل وونه. ^{۲۱} يته زنا بزائني موقه درد گشنه، چون وي موقه برسپه؛ ولي وَختي وي وَچه دنيا بيمو، دِ شي درد ياد نيارنه، چون يته آدم دنيا بيمو خِشاله. ^{۲۲} هينجور، شما هم آلن غم و غصه دارني؛ ولي اي هم شمار ویمه و شمه دل خِشال وونه و هيچکي شمه خِشالي ره شمه جا نئيرنه. ^{۲۳} اون روز، دِ هيچي ميجا نخايني. حقيقتن شمار گمه هر چي اسموني پيري جا مي اسمي همرا بخاين، اونه شمار دِڻه. ^{۲۴} تا آلن مي اسمي همرا هيچي نخايسي؛ بخاين تا بنگيرين گه شمه خِشالي کامل بوون.

«^{۲۵} هيننه مثلي همرا شمار بُنمه؛ ولي موقه اي رسنه گه دِ هينجور شمه همرا گب نزنه، بلگي پيري باره علني شمار گمه. ^{۲۶} اون روز، مي اسمي همرا درخواس کيني. و شمار نمه گه من از ظرف شما پيري جا درخواس گمه، ^{۲۷} چون پيرش شمار دوس دارنه، چون شما مِڻه دوس داشتني و باور هاگردني گه خدايي طرفي جا بيمومه. ^{۲۸} من پيري طرفي جا هين دنيايي دله بيمومه؛ و آلن هين دنيايه ترک کمه و پيري وَر شومه.»

^{۲۹} آزما وي شاگردن بُننه: «ياه آلن دِ علني گب رني، نا مثلي همرا. ^{۳۰} آسا دِ دمي همه چي اي جا خور دارني و نیاز نارني گسي تيجا سوالي پُرسه. هينسه باور

دارمی گه خدای طرفی جا بيموئی.»^{۳۱} عیسی وشونه بُته: «آلن باور دارنی؟^{۳۲} موقه ای رَسِنه، گه حَقِیقَتَن هَمین آلن هَم بَرَسِیه، گه شِما هَمه پَخش و پَلا وونیی و هَر کِدیَم شی خِنه شونیی و مِنه تَنیا اِلَنیی؛ وَلی مَن تَنیا نِیمه، چون آسِمونی پیر می هَمرا دَره.^{۳۳} هَینِنه شِمارِ بُتِمه تا می دِلِه آرامش دارین. دِنیایی دِلِه شِمسِه رَحْمَت و عَذاب دَره؛ وَلی شِمه دِل قِرص ووئِه، چون مَن دِنیایَره پیروز بومِه.»

۱۷

عیسی دِعا کِنه

۱ عیسی شی گِب تُوَم ها کِرِده و آسِمونه هارشیه و بُته: «پیر، وی موقه بَرَسِیه. شی ریکاره جَلال هادِه تا ریکا هَم تَره جَلال هادِه.^۲ چون دِشْتِه آدَمَنی اختیاره وِرِه هادایی، تا هَمه ی اونانیکه توو وِرِه هادایی ره زندگی اَبَدی هادِه.^۳ وَ زندگی اَبَدی هَینِه گه تَره تَنها خِدای حَقِیقِی و عیسی مَسِیح گه توو بَرَسانی ره بِشناسَن.^۴ مَن کاری گه توو مِنه بِسپاریسی ره اَنجام هادامِه و هَینجوری رَمی ای سَر تَره جَلال هادامِه.^۵ پَس ای پیر، آسا شی وَر مِنه جَلال هادِه، هَمون جَلالی گه پش آزونیکه دِنیا به وجود بیه تی وَر داشتِمِه.

۶ «مَن تی اِسْم اونیی سِه گه توو هَین دِنیایی دِلِه مِنه هادایی، آشکار ها کِرِدمِه. اونن تَنی وِنِه و توو وشونه مِنه هادایی، وَ وشون تی گَلَام بِجا بیاردِنِه.^۷ آسا بِفَهْمِسنِه اونچی مِنه هادایی تی طرفی جا وه.^۸ چون گَلَامی ره گه مِنه هادایی، وشونه هادامِه، وَ وشون اونِه قَبول ها کِرِده و حَقِیقَتَن بِفَهْمِسنِه تی طرفی جا بيمومِه، وَ باور ها کِرِده گه توو مِنه بَرَسانی ای.^۹ مَن اونانی سِه دِعا کِمِه؛ مَن هَین دِنیایی سِه دِعا نِکَمِه، بِلگی اونانی گه توو مِنه هادایی ای سِه دِعا کِمِه؛ چون وشون تَنینِه.^{۱۰} هر چی مَن دارِمِه تَنیه و هر چی توو دارنی مَنیه؛ وَ مَن وشونی دِلِه جَلال بَیتِمِه.^{۱۱} ویشْتَر از هَین دِنیایی دِلِه نَمومِه، وَلی وشون دِنیایی دِلِه دَرِنِه؛ مَن تی وَر اِمِه. ای قَدوس پیر، اونانیکه مِنه هادائی ره شی اِسْمی هَمرا حِفْظ ها کِن، تا یَتّا ووئن، همونجوری گه اَمّا یَتّا هَسْمی.^{۱۲} مَن تا وَختی گه وشونی هَمرا دَوِمِه اونانیکه توو مِنه هادائی ره تی اِسْمی هَمرا حِفْظ ها کِرِدمِه، مَن وشونی جا حِفْظت ها کِرِدمِه، هیچکِدیَم از اونان هَلاک نَوِنِه، جز اون هَلاکتی ریکا، تا اونچی مَقْدَس نِوشتِه ای دِلِه بَنوشت بَوِه حَقِیقَت بَرَسِه.^{۱۳} وَلی آسا تی وَر اِمِه و هَین گَباره موقه ای رَمّه گه خَلا هَین دِنیایی دِلِه دَرِمِه، تا می

خِشالی ره شی دلی دله کامل دارن. ^{۱۴} من تی گلام وشونه هادامه، ولی دنیا وشونی جا بیزار وه، چون هین دنیایی جا نینه، همونجور که من هین دنیایی جا نیمه. ^{۱۵} من نخایمه وشونه هین دنیایی جا بوری، بلگی خایمه وشونه اون شریری جا حفظ هاکنی. ^{۱۶} وشون هین دنیایی جا نینه، همونجور که من هین دنیایی جا نیمه. ^{۱۷} حقیقت وشونه یاد هاده تا مقدس بوون، تی گلام حقیقت. ^{۱۸} همونجور که توو مینه دنیایی دله برسانی، منم وشونه دنیایی دله برسانیمه. ^{۱۹} من شره وشونی وقف کیمه تا وشون هم شره حقیقتی وقف هاکنن.

«^{۲۰} من فقط وشونی سه درخواس نکیمه، بلگی اونانی سه هم که توسط وشونی پیغم مینه ایمون آرنه، ^{۲۱} تا همه یتا بوون، همونجوری که توو ای پیر در من دری و من در توو. جوری هاکن که وشون هم در اما دووئن، تا دنیا باور هاکنه که توو مینه برسانی ای. ^{۲۲} من جلالی که مینه هادایی ره وشونه هادامه تا یتا بوون، همونجور که اما یتا هسمی؛ ^{۲۳} من در وشون و توو در من دری. جوری هاکن تا وشون هم کاملاً یتا بوون تا دنیا دنه که توو مینه برسانی ای، و وشونه همونجوری دوس داشتی که مینه دوس داشتی. ^{۲۴} ای پیر، خایمه اوننی که مینه هادایی می همرا دوون، هموجه که من درمه، تا می جلال بوینن، جلالی که توو مینه هادایی؛ چون قبل از هینگه دنیا شرو بوون مینه دوس داشتی.

«^{۲۵} ای صالح پیر، هر چن دنیا تره نشناسینه، ولی من تره شناسیمه، و هینن دننه که توو مینه برسانی ای. ^{۲۶} من تی اسم وشونه بشناسانیمه و ای هم شناسامه، تا محبتی که توو مینه داشتی، وشونی دله هم دووئه و منم وشونی دله دووئم.»

۱۸

عیسی دسگیر وونه

^۱ عیسی بعد از هینگه شی گپ بزو، شی شاگردنی همرا قدرونی درّه ای اون دس بورده. اوچه یته باغ دوه، عیسی و وی شاگردن باغی دله بوردنه. ^۲ یهودا، کسی که عیسی ره خیانت هاکرده هم اوچه ای جا خور داشته، چون عیسی و وی شاگردن معمولاً اوچه جم وونینه. ^۳ پس یهودا یه دسه از سربازن و معبدی گت گته کاهین و علمای فرقه قریسی ای مأمورنه بیته اوچه بيمو. وشون فانوس و مشعل و سلاحی همرا اوچه برسینه. ^۴ عیسی با اونگه دینسه چی وی سر انه، پش بورده و وشونه بیته: «کنی دمال گردینی؟» ^۵ وشون بیتنه:

«عیسای ناصری.» بُتّه: «مِنْ وی هَسْمِه.» یهودا کسی گه وِره خیانت هاگرد وه هَم وشونی هَمرا اِسّاوِه. ^۶ وَختی عیسی بُتّه، «مِنْ وی هَسْمِه»، وشون عَقَب عَقَب بوردِنه و بِنه ای سَر دیم بَخاردِنه. ^۷ عیسی یَگَش دِیَر وشونی جا بَپُرسیه: «کِی دِمال گِردِنِی؟» وشون بُتّه: «عیسای ناصری.» ^۸ عیسی بُتّه: «شِمَار بُتْمِه گو مِنْ وی هَسْمِه. پَس اِگِه می دِمال گِردِنِی بِلَین هَیْن بورن.» ^۹ هَیْن بُتّه تا اونچی گه پِشتر بُت وه حَقِیقت بَرِسِه گه: «هیچکدیم از اونانِیگِه مِنْه هادائی ره اَز دَس نَدامِه.»

^{۱۰} اَزما شَمعون پَطْرُس شَمشیری گه شی هَمرا داشْتِه ره بَکشیه و کاهِن اعْظَمی نوگری راسِ گوشِه بَزو و بَوریه. اون نوگری اِسْم مالخوس وه. ^{۱۱} عیسی، پَطْرُس بُتّه: «شی شَمشیر غَلاف هاکِن! نِیْنه پِیالِه ای گه پیر مِنْه هادا ره بَنوشَم؟»

^{۱۲} اَزما سَریازِن شی قَرمَاندِه و یهودِیَنی مأمورِی هَمرا عیسی ره بَیتِنه و وِره دَوَسِنه. ^{۱۳} اَوَّل وِره حَتّای وَر بوردِنه. چون حَتّا قِیافای رَن پیر وه. وَ قِیافا اون سال قومی کاهِن اعْظَم وه. ^{۱۴} قِیافا هَمونی وه گه یهودِیَنه بُتّه: بهتَرِه یَنفَر قومی سِه بَمیره.

پَطْرُس، عیسی ره هَشا گِشِنه

^{۱۵} شَمعون پَطْرُس و یَت دِیَر شاگرد عیسیای دِمال بوردِنه. چون اون شاگرد کاهِن اعْظَمی اَشنا وه. عیسیای هَمرا کاهِن اعْظَمی خِنه ای گَنابشی دِلِه بوردِه. ^{۱۶} وَلی پَطْرُس دَری پِشت هِرِسا. پَس اون یَت شاگرد گه کاهِن اعْظَمی اَشنا وه دیرگا بوردِه و یِتّه زَنای هَمرا گه دَرِبون وه گَب بَزو و پَطْرُس دِلِه بوردِه. ^{۱۷} اَزما اون زَنا گه دَرِبون وه پَطْرُسی جا بَپُرسیه: «مَگِه توو هَم یِتّه از وی شاگردِن نیئی؟» پَطْرُس جَواب هادا: «نا، نِیمِه.»

^{۱۸} هَوا سَرِد وه. نوگَرِن و مأمورِن زِغالی هَمرا تَش روشن هاگرد ونه و وی دُور اِسّاونِه و شِرِه گرم کِردِنه. پَطْرُس هَم وشونی هَمرا اِسّاوِه و شِرِه گرم کِردِه.

^{۱۹} اَزما کاهِن اعْظَم عیسیای جا، وی شاگردِن و تعالیمی بارِه بَپُرسیه. ^{۲۰} عیسی جَواب هادا: «مِنْ دِنیایِ هَمرا عَلَی گَب بَزومِه و هَمِش عِبادتگاه و مَعَبَدی دِلِه گه دِشْتِه یهودِیَن جَم وونِنه تَعْلیم هادامِه و خَلوَتی دِلِه هیچی بُتْمِه. ^{۲۱} چِه میجا سوال کِتی؟ اونانِیگِه می گَب بَشْنُسِنه ره بَپُرس! وشون دِئِنه چی بُتْمِه.» ^{۲۲} وَختی عیسی هَیْنه بُتّه یِتّه اَز مأمورِن گه اوجِه اِسّاوِه وی دیم چَک بَزو و بُتّه:

«کاهِن اعظمی جوابِ هينجور دني؟» ^{۲۳} عیسی بٔته: «اگه اِشتباه بٔتمه اونه ثابت هاکن؛ ولی اگه راس بٔتمه چه مِنْه رٔی؟» ^{۲۴} آزما حَتّا وِره دَس دَوَس قیافای وَر گه کاهِن اعظم وَه بَرسانیه.

^{۲۵} هَمون موقّه ای گه شَمعون پطرس نَشی وَر اِساوَه و شِرِه گرم کِرده، بَعْضیا ویجا بٔرسینه: «مَگه توو هَم یته از وی شاگردِن نیی؟» وی هَشا بَکشیه و بٔته: «نا نیمه.» ^{۲۶} کاهِن اعظمی یته از نوگَرِن هَمون کسی فامیل گه پطرس وی گوش بوری وه، بٔته: «مَگه مِنْ شِ تِره اُون باغی دِلِه وی هَمرا نٔیمه؟» ^{۲۷} پطرس آی هَم هَشا بَکشیه. هَمون دَم تَلا بَخونِسه.

عیسی و پیلاتس

^{۲۸} آزما، صَبَح دَم عیسی ره قیافای وَری جا قَرمونداری کاخی دِلِه بوردِنه. وِشون شِ قَرمونداری کاخی دِلِه نَشینِه تا نَجس نَووَن و بَتَّن پَسخی عیدی شوم بَخازن. ^{۲۹} پس پیلاتس وِشونی وَر دیرگا بیمو و بٔرسیه: «هین مَرَدی ره به چه جرمی مَتَهَم کِینی؟» ^{۳۰} وِشون جواب هادانه: «اگه هین مَرَدی گِناهاکار نوه وِره تی تحویل نَدامی.» ^{۳۱} پیلاتس وِشونه بٔته: «شما شِ وِره بَوَرین و طِبَقِ شِ شَرِعت وِره محاکمه هاکنین.» یهودین بٔینه: «أما اجازه نارمی هیچکس بمرَدنی سِه محکوم هاکنیم.» ^{۳۲} هینجوری عیساپی گب در مورد هینِگه بُت وه چتی میرنه حَقِیقت بَرسیه.

^{۳۳} آی هَم پیلاتس کاخی دِلِه دَگرسِه و دَسْتور هادا عیسی ره وی وَر بیازن و وِره بٔته: «توو یهودینی پادشاهی؟» ^{۳۴} عیسی بٔته: «توو شِ شیجا هینِه گنی یا بقیه می باره تِره بٔینه؟» ^{۳۵} پیلاتس بٔته: «مَگه مِنْ یهودیمه؟ تی قوم و مَعَبَدی گت گته کاهِن تِره می تحویل هادانه؛ چی هاکردی؟» ^{۳۶} عیسی بٔته: «می پادشاهی هین دنیایی جا نیه. اگه می پادشاهی هین دنیایی جا وه، می نوگَرِن جنگ کِرَدنه تا یهودینی دَس گِرِفَتار نَوم. ولی می پادشاهی هین دنیایی جا نیه.» ^{۳۷} آزما پیلاتس عیسی ره بٔته: «پَس توو یته پادشاهی؟» عیسی بٔته: «توو شِ گنی مِنْ یته پادشاهیمه. چون مِنْ هینِسه ماری جا بَزا بومه و هینِسه هین دنیایی دِلِه بیمومه تا حَقِیقتی سِه شَهَادَت هادَم. پس هر کی گه حَقِیقتی جائِه می گب گوش دِنه.» ^{۳۸} پیلاتس بٔرسیه: «حَقِیقت چیّه؟»

وَختی هینِه بٔته آی هَم دیرگا یهودینی وَر بورده و وِشونه بٔته: «مِنْ هیچ دَلِیلی وی مَحکوم هاگردنی سِه نَنگیتیمه.» ^{۳۹} ولی شِمِه رَسَم هینِه گه پَسخی عیدی دِلِه

وَنَه يَتَه زِيندونی رِه شِمِسِه آزاد هَاكِنَم؛ خاينی يَهُودینی پادشاه رِه شِمِنِه آزاد هَاكِنَم؟»^{۴۰} وِشون آی هَم داد بَزونِه و بُئِنِه: «هَين مَردي رِه نا، بازاباسِ آزاد هَاكِن!» و بازاباس يَتَه راهزن وه.

۱۹

عيسى رِه مَصْلُوب كِنِه

آزما پِلاؤس دَسْتور هادا عيسى رِه بَيرن و شَلّاق بَزَن. ^۲ سَريازن تلی ای جا تاجی بَافَتِنِه، وی گلّه ای سَر بَشتِنِه و يَتَه آرغَوونی قُوا وی تَن دَکِرِدِنِه ^۳ و وی وَر ايمونه، گِئِنِه: «سَلام بر يَهُودینی پادشاه!» و وَرِه چَک زوونِه.

^۴ پِلاؤس يَکَش دِیَر دیرگا بورِدِه و وِشونِه بُئِه: «هارشین، آلن وَرِه شِمِه وَر دیرگا آرمِه تا دِئِن مَن هِیچ جرمی وی مَحْکوم هَاکِرْدَنی سِه نَنگِئِمِه.»^۵ پَس عيسى تاجی از تلی وی گلّه ای سَر و آرغَوونی قُوا وی تَن دیرگا بيمو. پِلاؤس وِشونِه بُئِه: «هارشین، هَين هَم هَمون مَردي!»^۶ وَختی مَعْبَدی گَت گَتِه کاهِن و مَعْبَدی مأمورِن وَرِه بَئِنِه داد بَزونِه، بُئِنِه: «وَرِه مَصْلُوب هَاكِن! وَرِه مَصْلُوب هَاكِن!» پِلاؤس وِشونِه بُئِه: «شما ش وَرِه بَورِن و مَصْلُوب هَاكِن، چون مَن هِیچ جرمی وی مَحْکوم هَاکِرْدَنی سِه نَنگِئِمِه.»^۷ يَهُودين جَوَاب هاداِنِه: «أما شَرِيعَتی دارمِ، طَبَقِ اَمِه شَرِيعَت وی وَنِه بَمِیرِه، چون اِدْعَا كِنِه خِدايی رِیكاِئِه.»

^۸ وَختی پِلاؤس هَينِه بَشنُسِه وِيشَتَر بَترسِيه، ^۹ آی هَم کاخی دِلِه دَگِرِسِه و عيسايی جا بَترسِيه: «توو کِجايی هَسِي؟» وَلی عيسى هِیچ جَوابی نَدا. ^{۱۰} پِلاؤس وَرِه بُئِه: «مِی هَمرا گَب نَزِي؟ مَکِه نئونِی مَن هَين اِختیارِ تِرِه آزاد هَاكِنَم يا تِرِه مَصْلُوب هَاكِنَم؟»^{۱۱} عيسى بُئِه: «اگِه خِدا هَين اِختیارِ تِرِه نَداوِه توو هِیچ اِختیاری مِی سَر نَاشتی. هَينِسِه اونِیگِه مَنِه تِی تَحْوِيل هادا وی گِناهِ وِيشَتِرِه.»^{۱۲} آز اون بَعْد پِلاؤس هَينِی دِمَال دَوِه گِه وَرِه آزاد هَاكِنِه، وَلی يَهُودين داد زوونِه و گِئِنِه: «اگِه هَين مَردي رِه آزاد هَاكِنِی، قِیصَرِی رَفَق نِئِی. هر کی پادشاهی ای اِدْعَا رِه هَاكِنِه، قِیصَرِی هَمرا مَخَالَفَت كِنِه.»

^{۱۳} وَختی پِلاؤس هَين گَب بَشنُسِه عيسى رِه دیرگا بيارِدِه و شی داوَری ای تَخْتِ سَر هَنِيشَتِه، جايی گِه به «سَنگ قَرش» مَعروف وه و آرامی ای زوون اونِه «جَباتا» گِئِنِه. ^{۱۴} اون روز، يَتَه روز قَبْل از پَسَخِی عید وه گِه يَهُودين شَرِه پَسَخِی عیدی سِه حاضِر كِرْدِنِه. نَزِيکِ ظَهْر وه. پِلاؤس يَهُودين بُئِه: «هارشین، هَين هَم شِمِه پادشاه!»^{۱۵} وِشون شول هاداِنِه: «وَرِه بَکُوش! وَرِه بَکُوش! وَرِه

مَصْلُوب هَاكِن! «پِلَاٹُس وِشونِه بُتِه: خاينِي شِمِه پادشاهِ مَصْلُوب هَاكِنَم؟»
 مَعْبَدِي گَت گِتِه هَاكِن جَوَاب هَادَانِه: «أَمَا بَجَز قَيْصَر پادشاهِ دِيئِرِي نَارِي.»
 ۱۶ سَر آخِر پِلَاٹُس عِيسِي رِه وِشونِي تَحْوِيل هادا تا وِرِه مَصْلُوب هَاكِن.
 پَس وِشون عِيسِي رِه بِيئِنِه و بَوِرْدِنِه.

عِيسِي رِه مَصْلُوب كِنِه

۱۷ عِيسِي شِي صَلِيبِ دُوش بَكَشِيه، بِه مَحَلِي گِه وِي اِسْم گَلِه اِي كاسِه و آرايِ
 اِي زوون جُلُجُتَا گِتِنِه بوردِه. ۱۸ اَوِجِه وِرِه مَصْلُوب هَاكِرْدِنِه. وِي هَمَرَا دِ نَفَر دِيئِرِ
 هَم مَصْلُوب بَوْنِه، وَ اَوْن دِتا عِيسايِي دِ ظَرْفِ دَوْنِه و عِيسِي وِشونِي مِينِ دَوِه.
 ۱۹ پِلَاٹُسِي دِستوري هَمَرَا يِتِه كَتِيه بَنُوشَتِنِه و اَوْنِه صَلِيبِي سَر بَزُونِه. اَوْنِي سَر
 بَنُوشْت بَوِه وِه: 'عِيسايِ ناصِرِي، يَهُودِيْنِي پادشاه.' ۲۰ خِيَلِي اَز يَهُودِيْنِ اَوْن
 كَتِيه رِه بَخُونِسِنِه، چُون جايِ گِه عِيسِي رِه مَصْلُوب هَاكِرْدِنِه شَهْرِي نَزِيكِي وِه
 و اَوْن كَتِيه آرايِ، لَاتِينِي و يُونَانِي اِي زوون بَنُوشْت بَوِه وِه. ۲۱ پَس يَهُودِيْنِي گَت
 گِتِه كَاهِنِن پِلَاٹُس بِيئِنِه: «نُؤيس 'يَهُودِيْنِي پادشاه'، بَلَكِي بَنُؤيس هِينِ مَرْدِي گِتِه
 مِينِ يَهُودِيْنِي پادشاهِمِه.» ۲۲ پِلَاٹُس بُتِه: «هَر چِي بَنُوشْتِمِه دِ بَنُوشْتِمِه.»

۲۳ وَخْتِي سَرِيازِنِ عِيسِي رِه مَصْلُوب هَاكِرْدِنِه، وِي جِمِه رِه بِيئِنِه چَهَار قِسْمَتِ
 رَسَد هَاكِرْدِنِه و هَر كِدِيم يِتِه قِسْمَتِ بِيئِنِه، وَخْتِي وِي قَوَا رِه بَرَسِيْنِه بَنِيْنِه يَسَرِه
 هَسَه و دَرَز نَارِنِه. ۲۴ پَس هَمْدِرِ بِيئِنِه: «هَيْنِه گِلِي نَكْنِيم، بَلَكِي قِرْعِه دِيم بَدِيم
 بُونِيم كِنِي وُونِه.» هَيْنَجُورِي مَزَامِيرِي نُوشْتِه حَقِيقَتِ بَرَسِيه گِه:

«مِي جِمِه رِه شِي مِينِ رَسَد هَاكِرْدِنِه

و مِي قَوَايِي سَرِ قِرْعِه دِيم بَدَانِه.»

پَس سَرِيازِنِ هَيْنَجُورِ هَاكِرْدِنِه.

۲۵ عِيسايِي صَلِيبِي نَزِيكِي، وِي مَار، وِي خَالِه، وَ مَرِيمِ گُلُوپاسِي زَنَا و مَرِيمِ
 مَجْدَلِيَه اِسَاوْنِه. ۲۶ وَخْتِي عِيسِي شِي مَار و اَوْن شَاگِرْدِي گِه وِرِه دُوس دَاشْتِه رِه
 بَنِيَه هِي وَر اِسَانِه، شِي مَار بُتِه: «اِي زَن، هَارِش هِينِ تِي رِيكا.» ۲۷ آزْمَا اَوْن شَاگِرْدِ
 بُتِه: «هَارِش هِينِ تِي مَار.» اَزُون سَاعَتِ اَوْن شَاگِرْدِ عِيسايِي مَارِ شِي خِنِه بَوِرْدِه.

عِيسايِي بَمِرْدَن

۲۸ بَعْدِ اَز اَوْن عِيسِي گِه دِنِسِه دِ هَمِه چِي تُوم بَوِه، وِسِه اُونِگِه مَقْدَسِ نُوشْتِه
 اَنجَام بَرِسِه، بُتِه: «مِنِه تَشْنِيَه.» ۲۹ اَوِجِه يِتِه ظَرْفِ گِه تَرِش بَوِه شَرَابِي جَا پَر وِه
 دَوِه. پَس يِتِه اَبَر گِه تَرِش بَوِه شَرَابِي دِلِه بَزو وِنِه رِه يِتِه زُؤفا دَارِي شَاخِه اِي سَرِ

بِشْتِیْهِ و عِیسایی دِهْنی وَر بَوِرْدِنِه. ^{۳۰} وَخْتی عِیسی تَرش بَوِه شَرابِ بَچِشِیهِ، بُتِه: «تُوم بَوِه.» اَزما شی سَرِ چَر بیاَرْدِه و شی رُوح تَسْلیم هاكِردِه.

^{۳۱} چُون اَوْن رُوز، پَسْخِی عِیدی آمادِه بَووئنی رُوز وِه، وَ رُوز بَعْد، یَهُودِیْنی گِتِ مَقْدَسِ شَنِبه وِه. یَهُودِیْنی گِتِ نَخایِسِنِه جَسَدِشون تا فَرْدَا صَلِیْی سَرِ بَمَوْنِه، پِیلاُتْسی جا بَخایِسِنِه تا اَوْن سِه نَفْری لِنْگی ساقِ بِشْکائِن تا بَتْنِ وِشونی جَسَدِ صَلِیْی جا چَر بیاَرِن. ^{۳۲} پَس سَرِیاَزِن بَیْمونِه و اَوْن دِ نَفْری لِنْگی ساقِ گِه عِیسایی هَمرا مَصْلُوب بَوِه وَنِه رِه بِشْکائِنِه. ^{۳۳} وَلی وَخْتی عِیسی رِه بَرِسیْنِه و بَتْنِیْنِه بَمِرْدِه، وی ساقِ نِشْکائِنِه. ^{۳۴} وَلی یِتِه اَز سَرِیاَزِن وی پَلی ای دِلِه نِیزِه بَزو و دَرْجا وی پَلی ای جا خُون و اُو دِیرْگا بَیْمو. ^{۳۵} کِسی گِه هَیْنِه بَتْنِی، شَهاَدَتِ دِنِه تا شِما هَم اَیْمون بیاَرِن. وی شَهاَدَتِ راسِه. وَ وی دِنِه گِه دِ حَقِیْقَتِ گِنِه. ^{۳۶} هَیْنِ اِتْفاقِ ذِکْتِه تا مَقْدَسِ نَوشْتِه حَقِیْقَتِ بَرِسِه گِه: «هَیچْکَدِیم اَز وی هَسْکائِیشون نِشْکِنِه.» ^{۳۷} وَ هَمِیْنْجور هَم یِتِه قِسمَتِ دِیَرِ اَز مَقْدَسِ نَوشْتِه گِنِه: «اَوْنِیْگِه نِیزِه بَزوْنِه رِه، اِشْنِه.»

عِیسایی دَفْنِ هاكِردِن

^{۳۸} بَعْد اَز هَیْنِ اِتْفاقِ، یُوسُف گِه اَهلِ رَاِمِه وِه، پِیلاُتْسی جا اِجازِه بَخایِسِه تا عِیسایی جَسَدِ یِیرِه. یُوسُف، عِیسایی شاْگِرْد وِه، وَلی یَواشْکی، چُون یَهُودِیْنی جا تَرْسی وِه. پِیلاُتْس وِرِه اِجازِه هاذا. پَس بَیْمو عِیسایی جَسَدِ بَیْتِه. ^{۳۹} نِیقُودِیْموس هَم گِه پَشْتَرِ شَبُونِه عِیسایی وَر بورد وِه، بَیْمو و شی هَمرا سی کِیلو مُر و عود بیاَرْدِه. ^{۴۰} پَس وِشون عِیسایی جَسَدِ بَیْتِنِه، اَوْنِه طِبْقِ یَهُودِی رَسْمِ عَطْرِیْجاتی هَمرا گَفْنی دِلِه دَپِیْتِنِه. ^{۴۱} اَوْجِه گِه عِیسی مَصْلُوب بَوِه، یِتِه باغِ دَوِه و اَوْن باغِ دِلِه یِتِه تازِه مَقْبَرِه دَوِه گِه حَلا مِرْدِه ای رِه اَوْنی دِلِه نِشت وِنِه. ^{۴۲} پَس چُون یَهُودِیْنی آمادِه بَووئنی رُوز، پَسْخِی عِیدی سِه وِه، وَ اَوْن مَقْبَرِه هَم هَمون نَزِیکی وِه، عِیسایی جَسَدِ اَوْنی دِلِه بِشْتِیْنِه.

۲۰.

عِیسی زَیْنِه وونِه

^۱ هَفْتِه ای اوْلین رُوز، صِبِّ دَم، مَوْقِه ای گِه حَلا هَوا تارِیک وِه، مَرِیم مَجْدَلِیَّه مَقْبَرِه ای سَرِ بَیْمو و بَتْنِی گِه سَنْگِ مَقْبَرِه ای دَرِی وَر کِنار بوردِه. ^۲ پَس دُوبی هَمرا شَمْعونِ پَطْرُس و اَوْن شاْگِرْدی گِه عِیسی وِرِه دوس داشْتِه ای وَر

بورده و وشونه بُتِه: «آمه سَرور مَقبره ای جا بُوردِنه و نَتومِ کِجه بَشْتِنه.»^۳ پس پطرس و اون یَتا شاگرد دیرگا بیمونه و مَقبره ای سَمَت راه دَکِتِنه.^۴ هر دِتا با هم دُو کِرِدِنه؛ ولی اون یَتا شاگرد پطرس پش دَکِتِه و اوّل مَقبره ای سِه بَرسیه.^۵ دِلا بَوِه و مَقبره ای دِله ره هارشیه، بَنیه گه گَفنی جَل اوجِه دَرِه، ولی دِله نَشیه.^۶ آزما شَمعون پطرس هم وی دِمال بیمو و مَقبره ای دِله بورده، بَنیه گه گَفنی جَل اوجِه دَرِه،^۷ ولی دَسَمالی گه عیسی کَله ای دُوره دوس ونِه گَفنی وَر دَنبوه، بَلگی سیوا تهاکِرِد یجا دِیتر دَوِه.^۸ پس اون یَتا شاگرد گه اوّل مَقبره ای سِه بَرسی وه هم دِله بورده و بَنیه و ایمون بیارده.^۹ چون حَلا شاگردن مَقَدَس نِوشته ره نَفهمس ونِه گه عیسی ونِه مِرِدگونی جا زینّه بَوون.^{۱۰} آزما اون دِتا شاگرد شی خِنه دَگِرْسِنه.

^{۱۱} ولی مریم، مَقبره ای دیرگا اِساوه و بِرمه کِرده. وی هَمونجور گه بِرمه کِرده دِلا بَوِه تا مَقبره ای دِله ره هارشه.^{۱۲} هَمون موقه دِتا فِرِشته ره اِسبی لیواسی هَمرا اوجِه ای گه عیسی جَسَدِ بَشت ونِه بَنیه، یِتِه وی کَله ای جایی سَر و یِت دِیتر وی لینگِ جایی سَر نِیشت ونِه.^{۱۳} وشون ورِه بُتِنه: «ای زَن، چه بِرمه کِتی؟» مریم جَواب هادا: «می سَرور بُوردِنه و نَتومّه ورِه کِجه بَشْتِنه.»^{۱۴} وَختی هَینه بُتِه دَگِرْسِه و بَنیه عیسی اوجِه اِسائه، ولی نَفهمسِه گه وی عیساّه.^{۱۵} عیسی ورِه بُتِه: «ای زَن، چه بِرمه کِتی؟ کِنی دِمال گِرِدنی؟» مریم خیال هاکِرده باغبونه، بُتِه: «آقا، آگه توو ورِه بیتی مِنه بُو کِجه بَشتی تا بورم و ورِه بِیرم.»^{۱۶} عیسی ورِه بُتِه: «مریم!» مریم دَگِرْسِه و آرامی ای زوونی هَمرا بُتِه: «رَبّونی!» یعنی اِسا.^{۱۷} عیسی ورِه بُتِه: «می گَش نَخار، چون حَلا پیری وَر لُو نَشیمه. ولی می بِرارنی وَر بور و وشونه بُو گه مَن شی پیر و شِمه پیر و شی خِدا و شِمه خِدایی وَر لُو شومِه.»^{۱۸} مریم مَجْدَلِیه بورده و شاگردنه خَوَر هادا گه «خِداوندِ بَنیمه!» و اون چیزایی گه عیسی ورِه بُت وه ره وشونه بُتِه.

عیسی شاگردنه ظاهر وونه

^{۱۹} هَمون روزی غروب دَم، گه هفته ای اوّلین روز وه، شاگردن هی وَر جَم ونِه و یهودینی تَرسی جا دَریشونه قِفَل هاکِرِد ونِه، عیسی بیمو و وشونی مِین هِرِسا و بُتِه: «سَلام بَر شما!»^{۲۰} وَختی هَینه بُتِه، شی دَس و پَلی ره وشونه هَم هادا. شاگردن وَختی خِداوندِ بَنینه خِشال بَوِنه.^{۲۱} عیسی آی هَم وشونه بُتِه: «سَلام بَر شما! هَمونجور گه پیر مِنه بَرسانیه، مَنم شَمارِ رسامّه.»^{۲۲} وَختی هَینه بُتِه،

پی هاگردِه و بُته: «روح القدس بیرین. ۲۳ آگه یَنفَری گِناهِن بَبَخشین، وِشونِه بَخشیده وونه؛ و آگه یَنفَری گِناهِن نَبَخشین، بَخشیده نُونِه.»

عیسی و توما

۲۴ موقه ای گه عیسی بيمو، توما یته از دوازده شاگردن، گه وِره دِجی گیتِه، وِشونی هَمرا دَنیوه. ۲۵ پس بقیه شاگردن وِره بُته: «خداوند بئیمی!» ولی توما وِشونه بُته: «تا شِ میخیشونی مالِ وی دَسی دِلِه نوبینم و شی انگیسِ میخیشونی جایی سَر نَلَم و شی دَس وی پَلی ای سولاخِ دِلِه نَلَم، باورِ نِکمه.» ۲۶ هشت روز دیتَر عیسایی شاگردن آی هَم خینه ای دِلِه دونه و توما وِشونی هَمرا دوه. با وجود هینگه دریشون قفل وِنه عیسی بيمو و وِشونی مین هرسا و بُته: «سلام بر شما!» ۲۷ آزما توما ره بُته: «شی انگیسِ هیچه پل و می دَس بوبین، شی دَس پش بیار و می پَلی ای سولاخِ دِلِه پل. بی ایمون نَواش، بَلگی ایمون دار.» ۲۸ توما وِره بُته: «می خداوند و می خدا!» ۲۹ عیسی بُته: «چون مینه بئی ایمون بیاردی؟ خَش بِحالِ اونِ گه نئی ایمون بیاردنه.»

هین کیتابی هدف

۳۰ عیسی خیلی نِشونه و مُعجزه‌های دیتَر هَم شاگردنی وَر هاگردِه گه هین کیتابی دِلِه بَنوشت نوه. ۳۱ ولی هین بَنوشت بوه تا باورِ هاکنین گه عیسی، هَمون مَسیح موعود، خدایی ریکا، تا هین ایمونی هَمرا، وی اِسمی دِلِه زندگی دارین.

۲۱

عیسی هفت تا از شی شاگردنه ظاهر بوه

۱ بعد از هین اِتفاقا، عیسی یَگش دیتَر “تیریه ای دریایی” وَر گه هَمون “جَلیلی دریا” وه، شِره شاگردنه آشکار هاگردِه. وی هینجور شِره آشکار هاگردِه: ۲ یته روز شَمعونِ پطرس، توما گه وِره دِجی گیتِه، نَتائیل اهلِ قانای جلیل، زیدی ای ریک ریکا و دِتا شاگرد دیتَر با هَم دونه. ۳ شَمعونِ پطرس وِشونه بُته: «مین شومه ماهی بیرم.» وِشون بُته: «اما هَم تی هَمرا می.» پس دیرگا بوردنه و لوتکا سوار بونه. ولی اون شو هیچی ماهی نیتِه. ۴ صِب دَم، عیسی دریالو اِساوه؛ ولی شاگردن نَفهمسینه وی عیسائه. ۵ عیسی وِشونه بُته: «وَجیلِه، هیچ ماهی

بِیْتَنی؟» جَوَاب هَادَانِه: «نا!» ^۶ عِیسی بُتِه: «تور لوتکاپی راس طَرَف دِیم بَدین گَه گیرنی.» وِشون هَینجور هَاکِرْدِنِه. وَ آئی ماهی زیاد وَه گَه دِ نَتِیْسِنِه تور لوتکاپی دِلِه بَکَشَن. ^۷ اَوَن شاگردی گَه عِیسی وَرِه دوس دَاشْتِه پَطْرُس بُتِه: «خِداوَنْد!» شَمْعونِ پَطْرُس وَخْتِ بَشْنُسِه خِداوَنْد، شِی جِمِه رِه دَکِرْدِه، - چُون جِمِه رِه کاری سِه شِی تَنی جا دَر بیاَرِد وَه - وَ شِرِه دَریایِی دِلِه دِیم بَدَا. ^۸ دِیتر شاگردِی هَمونجوری گَه تور پَر از ماهی رِه شِی دِمال گَشینِه، لوتکاپی هَمرا بَیمونِه، چُون وِشون دَریالوپی جا دور نُونِه وَ حُدودِ صَد مِتر فَاصِلِه دَاشْتِنِه.

^۹ وَخْتِ دَریالو بَرَسینِه، بَنِیْنِه یِتِه تَش زَغالی هَمرا رُوشِنِه وَ اوِنی سَر ماهی دَرِه وَ نون هَم دَرِه. ^{۱۰} عِیسی وَشونِه بُتِه: «آزُون ماهی ای گَه آلَن بِیْتَنی، بَیارِین.» ^{۱۱} شَمْعونِ پَطْرُس لوتکاپی دِلِه بوردِه وَ تور دَریالو بَکَشِیْه. تور گَت گَت ماهی ای جا پَر وَه، صَد وَ پَنجاه وَ سِه تا ماهی توری دِلِه دَوِه، با هَینگِه توری دِلِه خِیلی ماهی دَوِه، وَلی تور گِلی نَوِه. ^{۱۲} عِیسی وَشونِه بُتِه: «بِیْتِن صَبونِه بَخارِین.» هِیچکَدِیم از شاگردِی جَرأت نَکِرْدِنِه وَیجا بَپُرْسَن، «توو کی هَسْتی؟» چُون دِیْسِنِه خِداوَنْد. ^{۱۳} عِیسی پَش بَیمو، نون وَ ماهی رِه بَیْتِه وَ وِشونِه هَادَا. ^{۱۴} هَین سَوْمِین گَشی وَه گَه عِیسی بَعد از زَیْنِه بَووَنَن، شِرِه شاگردِی آشکار کِرْدِه.

عِیسی وَ پَطْرُس

^{۱۵} بَعد از صَبونِه، عِیسی شَمْعونِ پَطْرُسی جا بَپُرْسِیْه: «ای شَمْعون، یوَحْنایی ریکا، مِنه هَیْنی جا وِیْشَتَر دوس دارنی؟» وی جَوَاب هَادَا: «آرِه آقا؛ توو گو دِی تَرِه دوس دارِمِه.» عِیسی وَرِه بُتِه: «مِی وَرکاِیْشونِه خِراک هَادِه.» ^{۱۶} دَوْمِین گَش عِیسی وَیجا بَپُرْسِیْه: «ای شَمْعون، یوَحْنایی ریکا، مِنه دوس دارنی؟» شَمْعونِ پَطْرُس جَوَاب هَادَا: «آرِه آقا؛ توو گو دِی تَرِه دوس دارِمِه.» عِیسی بُتِه: «مِی گَسَنیْشونِه گالِشی هَاکِن.» ^{۱۷} سَوْمِین گَش عِیسی وَرِه بُتِه: «ای شَمْعون، یوَحْنایی ریکا، مِنه دوس دارنی؟» پَطْرُس از هَینگِه عِیسی سِه گَش وَیجا بَپُرْسِیْه مِنه دوس دارنی؟» نَارَحَت بَوِه وَ بُتِه: «آقا، توو هَمِه چِیرِه دِی؛ توو گو دِی تَرِه دوس دارِمِه.» عِیسی بُتِه: «مِی گَسَنیْشونِه خِراک هَادِه.» ^{۱۸} حَقِیقَتَن تَرِه گِمِه، وَخْتِ گَه جَووَنَتَر وَه ای شِی گَمَرِ وَسِی وَ هَر جا خایِسی شِیئی، وَلی وَخْتِ پِیر بَووئی، شِی دَسِ وَا کِئِی وَ یَتَفَر دِیتر تِی گَمَرِ وَتِه وَ تَرِه بَه جایی گَه نَخایِنی بوری وَرِنِه. ^{۱۹} عِیسی هَیْنِه بُتِه تا پَطْرُس دِنَه چَتِی مِیرِنِه وَ خِدارِه جَلالِ دِنِه. آزما عِیسی وَرِه بُتِه: «مِی دِمال بَرِه.»

٢٠ آزما پطرس دَگرسه و بَئيه اُون شاگردی گه عیسی وِره دوس داشتِه وِشونی دِمال اِنه. وی هَمونی وه گه شُومی سَر عیساپی پَلی ای وَر لَم هادا وه و ویجا بَپُرسی وه، «آقا، کی تِره دِشَمَنی تَسْلیم کِئَه؟» ٢١ وَختی پطرس وِره بَئیه، عیساپی جا بَپُرسیه: «آقا، پس وی سَر چی اِنه؟» ٢٢ عیسی پطرس بُتِه: «اگه بَخام تا می دَگرسنی موقه وی زیئَه بَموئَه، تِره چیه؟ توو می دِمال بره!» ٢٣ پَس هین گب برارنی دِلَه دَپیتَه گه اُون شاگرد نَمیرنه، دَر صورتی گه عیسی پطرس نَت وه وی نَمیرنه، بَلگی بُتِه «اگه بَخام تا می دَگرسنی موقه زیئَه بَموئَه، تِره چیه؟» ٢٤ هین هَمون شاگرد گه هین چیزاره شَهَادَت دِنه و هینینه بَنوشتِه. اَمَا دِمی گه وی شَهَادَت راسِه.

٢٥ عیسی خِیلی کارای دِیَر هَم هاگردِه گه اگه یَتّا یَتّا بَنوشت وونِسِه، گِمون نَکَمه حَتّی دِشْتِه دِنیاپی کِیتابیشون هَم بَتِنس وون اُون نِوشتِه ایشونِه شی دِلَه جا هادِن.

